

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

చందమామ

విజ్ఞాన కథల మాసపత్రిక

Chandamama, April '51

పూజారి

Photo by N. Ramakrishna

విజయ వారి

పాతాళ భైరవి

మైరెడ్డి..కె.వి.రెడ్డి BSc(HONS)

Produced by... NAGIREDDI & CHAKRAPANI

141

చందమామ

చందమామ పత్రిక

ఈ సంచికలో యివి
చదువుకోండి

విషయము	పేజీ
మంచి బాలుడు	... 10
శతపత్రసుందరి	... 12
విచిత్ర కవలలు	... 17
పుష్పగిరి	... 24
చినలక్కయ్య	... 29
శ్రీరామదర్శనం	... 33
లోకోపకారి	... 41
క్రమబోధ	... 45
ఎందుకో తెలుసా?	... 49
ఇంద్రజాలం	... 52

ఇవన్నీగాక పజిలు, పాటలు,
యుక్తి లెక్కలు, ముగ్గులు,
ఇంకా, ఇంకా ఎన్నో వున్నై

చందమామ ఆఫీసు
పోస్టు బాక్సు నెంబరు 1686
మద్రాసు . 1.

ఆరోగ్యానికి, రుచికరానికి

వూజలకు, వివాహాలకు

గడియారం మార్కు

కర్పూరము

ఉపయోగించండి

గోపాలజీ చాంపకల్ & కో.
హై. గోపాలజీ చాంపకల్ & కో. మద్రాసు

ఆంధ్ర ప్రేక్షకులకు
ఉగాది కానుక

రాధాకృష్ణా రివీజ్
రాజమండ్రి.

దర్శకుడు
బి.వి.రామానందం
సహాయదర్శకుడు
ఎల్.అన్నారావు.బి.వి.

రవిపిక్చర్స్ వారి

పంకిపిల్ల (తెలుగు)

ఆంధ్ర :

రాధాకృష్ణా ఫిలిమ్స్,
రాజమండ్రి.

చిత్రారు, రాయలసీమలకు :

నేతాజి ఫిలిమ్ డిస్ట్రిబ్యూటింగ్ కంపెనీ,
ధర్మవరం.

జాతర వివరములకు : రవి పిక్చర్స్, రాజరత్న బిల్డింగ్స్, రాజమండ్రి

మీ ముఖ లావణ్యమునకు
మోతన సౌంధ్యము

రక్తం కృత్రిమమునకు
గర్భవంబునకు విషమము.
దీని ప్రయోగము, మేకప్ గౌరవము
అవలంబించుటకు మేక అవసరమైన
సౌందర్యముకల్పించును.

CHANDAMAMA TRADING CO., BOMBAY 1 - INDIA.

ది నేషనల్ ప్రెడింగ్ కంపెని
బొంబాయి - 2 :: మద్రాసు - 1

భారతీయులకు సాటిలేని బహుమానం
ఇంట్లో కూర్చుని దేశవిదేశాల 14 భాషలు
నేర్చుకొండి

ఈ 14 భాషల పుస్తకం ద్వారా మీరు ఇంట్లో
కూర్చుని సులభంగా హిందీ, బంగాళీ, గుజ
రాతీ, మరాఠీ, టర్కీ, పంజాబీ, ఇంగ్లీషు,
బ్రహ్మ, చైనా, జపాను మొదలైన 14 భాషలు
వ్రాయునూ, చదువునూ, మాట్లాడునూ నేర్చు
కొనవచ్చును. అమూల్యమైన పుస్తకం.

వెల 4-0-0 పోస్టేజి. 0-12-0 అదనం.

అల్లికపనుల యంత్రం

బట్టలమీద అందమైన తీగలూ, అతలూ,
పువ్వులూ, ఆకులూ మొదలైనవి అల్లటానికి
4 నూదుల విదేశీ యంత్రం. వెల 4-0-0
పోస్టేజి 1-4-0 అదనం.

అనేక డిజైన్లు కలిగిన అల్లికపనుల పుస్తకం
వెల 3-0-0 పోస్టేజి 0-12-0 అదనం.

ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వరాలు ఇంగ్లీషులో జరపండి.
BENGAL TRADERS (C.M.C.)
P. O. 21 ALIGARH U. P.

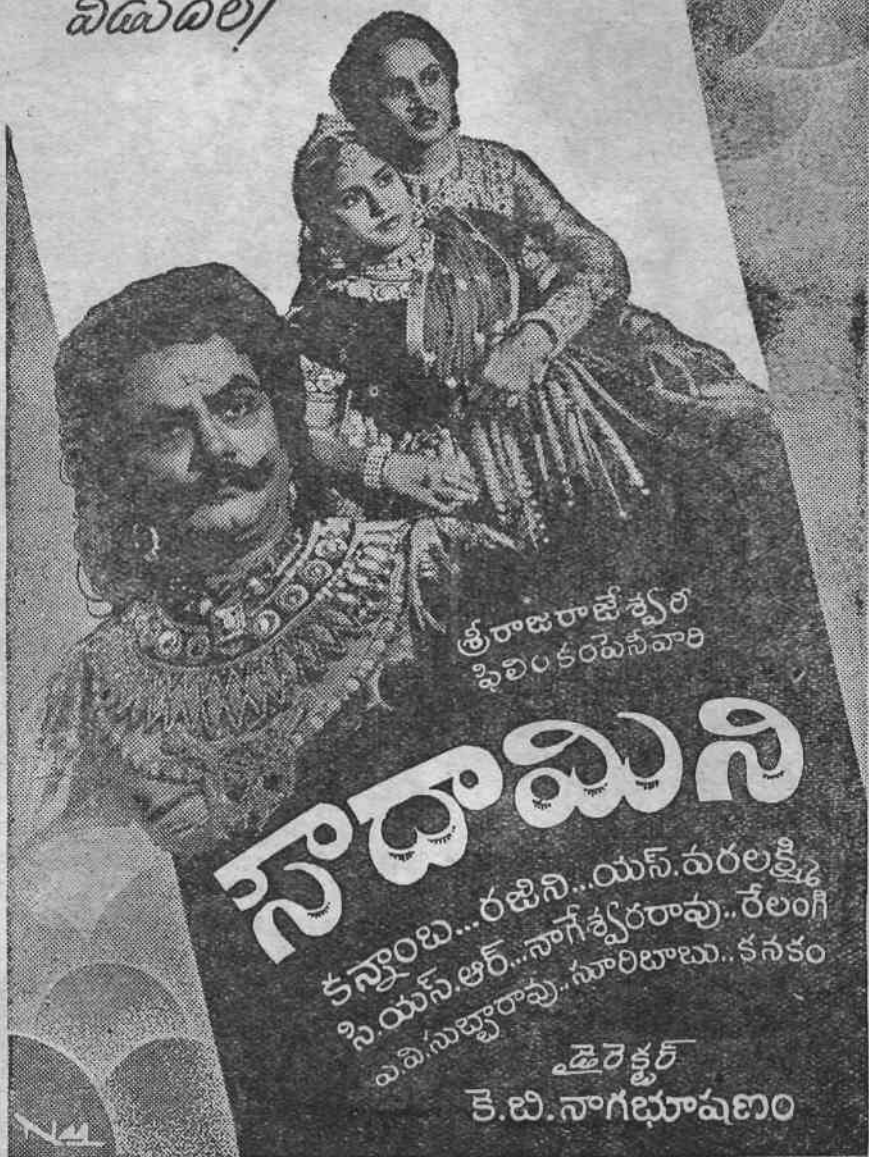

డోంగ్రేగారి
బాలామృతం

బలహీనమైన విద్యలకు పుష్టియుష్ణు.
వంధు మొలచేటప్పుడు ఆహ్మ్య విరేచనములు
విరిచి, బలమును ఆరోగ్యము నిచ్చును.

K. T. Dongre & Co., BOMBAY-4

పప్రిల్
విడుదల!

శ్రీరాజరాజే శ్వర
పిలింకంపనేవారి

నాదామిని

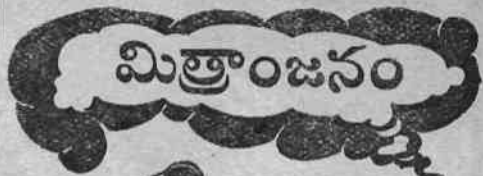
కన్నాంబ...రజిని...యస్.వరలక్ష్మి
సి.యస్.ఆర్...నాగేశ్వరరావు..రేలంగి
ఎ.వి.సుబ్బారావు..సూరిబాబు..కనకం

శైరక్ష్మి
కె.టి.నాగభూషణం

పిల్లల అస్వస్థతలకు

జె. & జె. డిక్లెన్,
రెసిడెన్స్ రోడ్,
హైదరాబాద్, (దక్కన్)

మిత్ర పార్వతీ - తెనాలి

ఇప్పుడు దొరుకుచున్నది
అమెరికన్ మోడల్
రోల్ ఫిలిమ్ బాక్సు
కెమెరా

గొప్ప పవర్ లెన్సుల
తోను పూర్ణ ప్రైవేట్ తోనూ
అమర్చబడిన అత్యుత్తమమైన ఈ కెమెరా
చాలా చౌక. ప్రాథమికములకూడ చక్కగ
ఉపయోగించవచ్చు. సం. 120 రు ఫిలిమ్
పైన $2\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ సైజులో అద్భుతముగా
ఫోటోలు ఎత్తును. ఫోటోలు తీయు విధానంతో
సహా వెల రు. 10-8-0. ప్యాకింగ్, పోస్టేజి
లకు రు. 1-8-0 అదనం. కెమెరాకు సరి
పడు లెదర్ కేస్, రు. 3-0-0. నరుకు కొద్దిగ
ఉన్నది. నేడే ఆర్డర్ వ్వండి. ఉత్తర ప్రత్యు
త్తములు ఇంగ్లీషులోనే జరుపండి.

BENGAL CAMERA HOUSE (108 C. M)
P. O. 21, ALIGARH, U. P.

MORTON..

మిఠాయిలలోకెల్ల
తియ్యటి మిఠాయి

C. & E. MORTON (INDIA) LTD.

MAKERS OF QUALITY CONFECTIONERY
INCLUDING

Cream Toffees, Fruit Centered Sweets, Barley Sugar
Lollies, Satin Confectionery, Peppermint-lozenges etc.

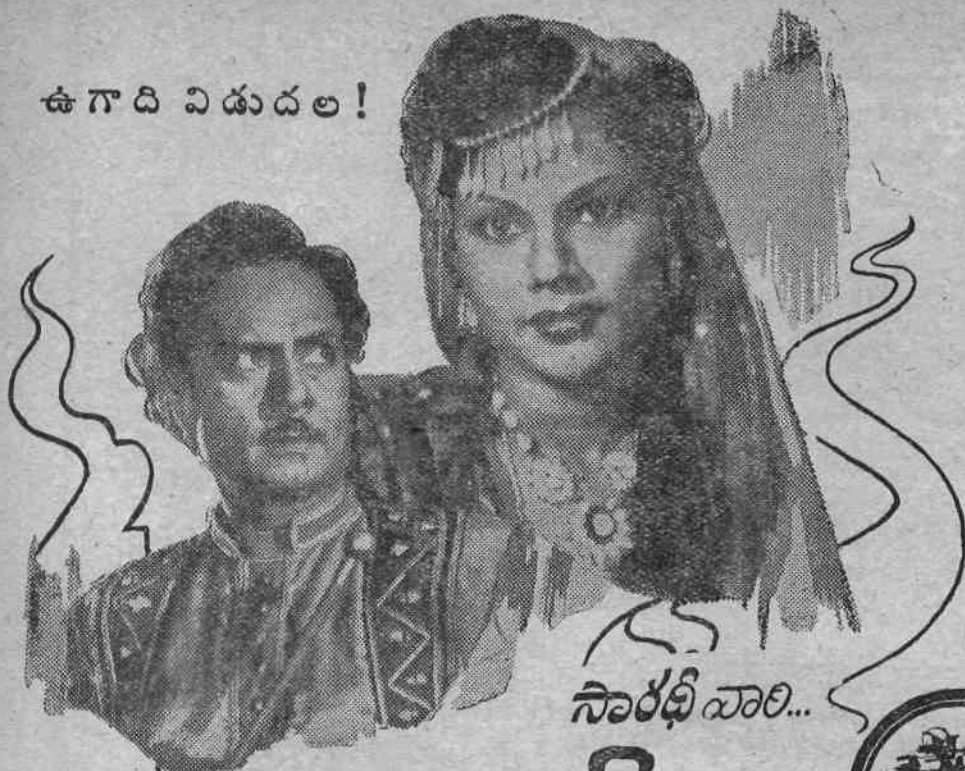
A.S.P.M.

సోల్ ఏజెంట్లు :

సోత్ ఇండియా కార్పొరేషన్ (మద్రాసు) లిడ్.,

80, శంభుదాస్ వీధి, మద్రాసు - 1 (ద. ఇండియా)

ఉగాది విడుదల!

సారథి వారి...

అగ్రీమరీక్ష్

ప్రొడ్యూసర్
కె.బాసరరావు
డైరెక్టర్
మోహన్ క్యం

రాజ్యం... రఘురామయ్య... శివరావు...
సి.యస్.ఆర్.. లక్ష్మీకాంతం.. మాలతి.. సుపరి,

అంధ్రా : ప్రీమియర్ ఫిలిమ్స్ లి., విజయవాడ | సిడెడ్ : సరస్వతి టాకీస్ లిమిటెడ్, గుంతకల్
నైజాం : ప్రీమియర్ ఫిల్మ్స్, సికింద్రాబాద్ | మైసూర్ : విజయలక్ష్మి & కంపెనీ, బెంగళూరు
వివరములకు : సారథి ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్, మద్రాస్ - 17

ఆంధ్ర ఇన్నూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(హెడ్క్వార్టర్స్ : మచిలీపట్నం)

భీమా వ్యాపారములో 25 సం॥లు జయప్రదము

గాను — సామర్థ్యముతోను సేవచేసిన సంస్థ.

1950 లో నూతన వ్యాపారము రు. 2 కోట్లు

మొత్తము భీమా నిధులు (మహాద) రు. 1 కోటి 80 లక్షలు

శీవిత భీమాతోబాటు అగ్ని, మోటారు, ప్రమాద, నౌక వ్యాపారముచేయును.

మా ఆఫీసులు :

మదరాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, నాగపూరు, ఢిల్లీ, బెంగళూరు, బెల్గాం,
అనంతపూర్, శికింద్రాబాదు, కోయంబత్తూరు, బర్హంపూర్, ఎర్నాకులం,
విజయవాడ, గుంటూరు, జెంపెడుపుతము, విశాఖపట్టణము, రాజమండ్రి,
మంగళూరు, దిబ్రూగర్ (అస్సాం)

రూ. 5-14-0 కు గోల్డెన్ బంగారు నగలు

స్త్రీలకు అనందమిచ్చే నూతన డిజైను లలో నాలుగు అందమైన ఆభరణములు గోల్డెన్ బంగారుతో తయారు చేయబడి నవి. వన్నె, కాంతియందు అనలు బం గారువలె కనుపించును. అన్ని మతాల వారు ఉపయోగించుచున్నారు. ఆభరణ ముల వివరం: ఒక జత డైమండ్ గాజాలు, ఒక జత చంద్రరేఖ స్టార్ లోలకులు, ఒక 9 రాళ్ల డైమండ్ ఉంగరం, ఒక నెక్లెస్ వైను, ఈ నాలుగు ఆభరణములు ఒక ముచ్చటైనపెట్టెలో అమర్చియున్నవి.

ధర రు. 5-14-0.

కొలది స్టాక్ మాత్రమే. నేడే వ్రాయండి.

సి. సుష్మా అండ్ కంపెనీ, పాస్టు బాక్సు నెం. 89, మద్రాసు - 1
C. SUSHMA & COMPANY, GOLDEN JEWELLERS, P. O. Box 89, Madras-1.

వస్తువందీ!

అలవిమూలిన పంతులు
అలబోకగా సెగించిన
బిడుపరాని జాణతనం!

విశ్వా వారి
శ్రీ సాహసము
అంజలిదేవి..నాగేశ్వరరావు...సూర్యప్రభ...సి.యస్.ఆర్.
శివరావు...రేలంగి...గిరిజ...సి.వరలక్ష్మి...రామ్మూర్తి...శతానామ్
సదాశివరావు...అన్నపూర్ణ...విజయలక్ష్మి నటించినది...

దర్శకత్వము...
వేదాంతం రాఘవయ్య
రచన, పరివర్తన... సముద్రాల...

సంగీతం సుబ్బరావు
ఛాయాగ్రహణం రంగా
కళా నాటికా సంస్థానం

MATA

ఆంధ్ర, సీడెడ్, నైజాం : పూర్ణా రిలీజు | మైసూర్ : అమృత పిక్చర్స్

అట్టమీది బొమ్మ

విదర్భదేశాన్ని పాలించే భీష్మ కమహారాజు కూతురు రుక్మిణి. రుక్మిణిని శిశుపాలునికిచ్చి చేదామని ఆమె అన్న రుక్మి వృద్ధేశం. శ్రీకృష్ణుని పెళ్లాడాలని రుక్మిణి ఆరాటం. రాజధాని నగరమైన కుండినపురంలో పెళ్లి యేర్పాటులు చకచక సాగిపోతున్నై. మరి రుక్మిణి కోరిక నెరవేరేదెట్లా? రుక్మిణి చాలా తెలివైన పిల్ల కావటంచేత అగ్నిద్యోతనుడనే బ్రాహ్మణ్ని రహస్యంగా పిలిచి 'విప్రాత్తమా!—మీవలన నాకోక మహాపకారం జరగాలి. అదేమిటి అంటే: ద్వారకలో ఉండే శ్రీకృష్ణునివద్దకు వెళ్లి నిన్నే పతిగా నిశ్చయించుకొనివున్న ఫలానా రుక్మిణి పంపించిందని నచ్చేవిధంగా చెప్పు. నా అన్న రుక్మి తలపెట్టిన వ్యూహం వెల్లడించు. ఒకవేళ శిశుపాలుడు ఎదురుతిరిగితే అతనితో యుద్ధం చేయటానికికూడా సిద్ధంలో ఉండాలను. ఇంతకూ నన్ను కలుసుకోవడమెట్లా అని శ్రీకృష్ణునికి సంశయం కలగవచ్చు. అదీ చెబుతా: పెళ్లికి తొలినాడు గౌరీ పూజకని ఊరిబయటి గుడిలోకివస్తాననీ, ఆ సమయంచూచి నన్ను ఎత్తుకపోయి రాక్షసవిధానాన వివాహమాడవలసిందనీ ఉపాయం చెప్పు' అంటూ రాయబారం పంపింది. ఇక్కడ రుక్మిణి ఎలా ఆరాటపడుతున్నదో అలానే ద్వారకలో శ్రీకృష్ణుడు రుక్మిణినే పెళ్లాడాలని నిశ్చయించుకుని, ఎలా సాధ్యపడుతుందా అని తహతహపడుతున్నాడు. అందుచేత అగ్నిద్యోతనుడు వెళ్లి కమరు చెప్పగానే శ్రీకృష్ణుడు ఆనందభరితుడై బ్రాహ్మణ్ణి అనేకపథాల సత్కరించాడు. ఆయన చెప్పినప్రకారం సైన్యం సిద్ధం చేశాడు. బ్రాహ్మణ్ణి తన రథంమీద తీసుకవచ్చి, కుండిన పాలిమేరలో వదిలేశాడు. ఈ రహస్య రాయబారం పంపినప్పటినుంచి రుక్మిణి మనసులో ఎన్నో భావాలు పరుగిడజొచ్చినై. తననుగురించి కృష్ణుడు ఏమనుకుంటున్నాడో, ఏమి జరగబోతుందోననే వేదనకు అంతులేకపోయింది. ఇటువంటి సమయంలో ఆమెఎడమకన్ను అదరటంపల్ల శుభమే జరుగుతుందని రుక్మిణి ధైర్యపడింది. అంతలోనే తిరిగి వచ్చిన అగ్నిద్యోతనుని ముఖం చూడ కలకల్లాడుతూవుంది. దీన్నిబట్టే తన పని సానుకూలమైనట్టు ఆమె గ్రహించింది. బ్రాహ్మణుడు కృష్ణుని రాకనుగురించి నోటారా చెప్పేసరికి ఆమె ఆనందానికి మేర లేకపోయింది. ఈ సంతోషంతో రుక్మిణి సుముహూర్తమందే గుడికి పోయి, పూజలు పూర్తిచేసుకొని, నిశ్చింతగా ఇంటికి మరలి వస్తున్నది.

సంపుటి 8
సంచిక 4

ఏప్రిల్
1951

చందమామ

సంచాలకుడు : చక్రపాణి

‘రామ’ అనే రెండక్షరాలూ మనసుకి తట్టేసరికి అదేదో చెప్పలేని ఆనందం కలుగుతుంది. యుగయుగాలుగా ఈ రామనామనుధను గ్రామి ఎందరెందరో తరించారు. అటువంటి తారకనామం ఈ నెల 15-వ తేదీ శ్రీరామ నవమినాడు దేశమంతటా మార్మొగుతుంది. రామనామ మహిమను వెల్లడించే గొప్ప పుస్తకం ‘రామాయణం. ఇందులో పెద్దలూ పిన్నలూకూడా తెలుసుకోవలసిన మహత్తర విషయాలన్నే వున్నాయి. అందుకనే దీనిని మహాకావ్యమన్నారు. పెద్దలకు అవసరమైన ఉదాత్త విషయాలేగాక బిడ్డలకు వినోదాన్నికూర్చే చిత్రాలుకూడా ఎన్నో వున్నాయి. రామనామం సప్తసంఖ్యా ప్రధానమైంది. ఎలా అంటే, దశావతారాలలో రామావతారం ఏడవది. రామాయణంలో గల కాండలు 7. రామరావణయుద్ధం 7 రోజులు జరిగింది. యుద్ధంలో ముఖ్యపీఠులు 7గురు. ఇంతెందుకూ! మనం ద్వేషించే ఆ రాక్షస దంపతులు రావణ, మండోదరుల పేర్లలో మొదటి ఆక్షరాలు కలిపి చూడండి. రామనామమహిమను మీరే గ్రహిస్తారు. ఇటువంటి మహిమలను తెలిపే అనేక గాథలలో ఒకటి ఈ నెల మీరు చదవబోయే ‘శ్రీరామదర్శనం.’

మంచి బాలుడు

తళతళ మిలమిల మెరపులు మెరసే
హోరున, జోరున వర్షం కురిసి
వీధుల్లో కాల్వలు కట్టాయి.
కాల్వలనిండా నీళ్ళొచ్చాయి.

చెప్పలు తడిసే, బట్టలు తడిసే
చిందే నీళ్లకు, బురదకు జడిసే
జనులు మెల్లగా పోతున్నారు.
లేకుంటే జారే పడతారు.

ఆ త్రోవను పాపం ఒక ముసలిది
కాటికి కాళ్ళు చాచినట్లున్నది
గడగడ వణికి, తడబడి తొణికి
అడుగులు లెక్కిడితూ పోతున్నది.

ఇంతలోన దగ్గరలో ఒక బడి
వదలిపెట్టగా పిల్లలు వడివడి
కేకలు వేస్తూ, పరుగులు తీస్తూ
వచ్చారంతో సందడి చేస్తూ.

మెదలక ఎవరి త్రోవనే వారు
పిన్నలు పెద్దలు పోతున్నారు.
వణికే తొణికే ఆ ముసలిమ్మకు
ఎవ్వరు సాయం చేసేవారు ?

త చ న :
"బై రా గి"

తెలకిలలాడే, అడే, పాడే
బాలుర అడుగులు ఆనవు భూమిని.
వారు అసలు చూచారో, లేదో
గడగడ వణకే ముదుసలిఅమెను.

కాని వారిలో ఒక్క బాలుడా
ముదుసలి అప్పును చూచి, జాలిగొని
చేయి బట్టి గొనిపోయాడామెను
విడచివచ్చినా డామె భవనమున

తిరిగివచ్చి తన తోటివారితో
అన్నాడాతడు - "స్నేహితులారా !
ఆ ముసలమ్మకూడ మరియొకరికి
అమ్మేయని ఆలోచించారా ?

మరి మాయమ్మకూడ ముదుసలియై
నే దూరానెచటో ఉన్నప్పుడు,
అవసరమందు అదుకొని దయతో
సాయం చేయొద్దా మరిఒక్కడు?"

ఇదివిని ప్రతిబాలుడు తన మనమున
సిగ్గుజెంది అనుకొన్నాడిట్లని—
"దుర్బలులకు సాయం చేయనియెడ
శొరగాడెందుకు మనుజుని మనుగడ."

శేతపత్రసుందరి

ఘూర్జరదేశంలో అగ్నిమిత్రుడనే రాజు పుత్రుడొకడుండేవాడు. అందం చందం, బలం శౌర్యం ఉన్నవికాని అతనికి రాజ్యం మాత్రం లేదు. వినాటికైనా అదృష్టం పట్టక పోతుందా అనే ఆశతో బయల్దేరి పోయి పోయి మళయాళదేశం ప్రవేశించాడు.

అతనికి ప్రయాణంలో నదులు, అడవులు కొండలు ఎన్నెన్నో తగిలాయి. నడిచి నంతదూరం నడిచి, లభించిన ఆహారం ఏదో తిని, మధ్య మధ్య ఎక్కడో అక్కడ పడుకుంటూ శ్రమ తీరేక ముందుకు కాలుసాగిస్తూ వచ్చాడు. ఇలా కొన్నిరోజు లయేసరికి శంకరగిరి అనే కొండదగ్గరికి చేరుకున్నాడు. చీకటిపడటంచేత ఆనాటికి అక్కడ విశ్రమించి అగ్నిమిత్రుడు ఆ కొండ సరియలో పడుకున్నాడు.

పడుకుని ఇంకా కళ్లు మూయకుండానే అతనికి ఎదురుగా ఒక గొప్ప దేవాలయం

కనపడింది. అది చాలా అద్భుతమైన దేవాలయం. దాని విశేష మేమిటంటే.. ఇటుకా, సున్నం, రాళ్లతోట్టిన గుడికాదది! అంతా బంగారమే! గుడిమీదా, గోపురం మీదా, ప్రాకారాలమీదా మండపంమీదా ఉండే శిల్పమంతా నవరత్నమణిమయమై వున్నది. నివ్వెరపోయి చూస్తూన్న అగ్ని మిత్రుడి కళ్లు జిగేలుమన్నాయి.

ఇంకొక చిత్రం: అంతకు ఒక్కక్షణం ముందు ఆ దారివెంబడే నడిచి వచ్చిన అతడికి ఈ దేవాలయం కనపడనేలేదు. మరైతే ఇంతట్లో ఎక్కడనుంచి వచ్చిందీ! ఇదేదో ఇంద్రజాల మనిషించిందతడికి. మంత్రాలకీ, గారడీలకీ మళయాళదేశం పేరుపొందినది కదా. అందువల్ల ఇదీ యేదో మాయలాగే వుంది. లేకపోతే ఒక్క చిటికలో ఇంత గొప్ప దేవాలయం ముందు వచ్చి ప్రత్యక్షం కావడమేమిటి!

అగ్నిమిత్రుడు ఆశ్చర్యపోతూ ఆలోచించుకునేటప్పటికి అతనికొక బుద్ధి పుట్టింది. అది నిజమైన దేవాలయమో లేక ఉత్తి భ్రమో చేతితో తాకితే తెలిసిపోతుందని తోచి, పడుకున్నవాడల్లా లేచాడు.

అతడు లేచి లేవటంతో అంతవరకూ ధేదీవ్యమానంగా ప్రకాశిస్తూ కనపడ్డ ఆ దేవాలయం, గోపురప్రాకారాలూ, సమస్తం అదృశ్యమైపోయి, అంతా అంధకారమైపోయింది. దానితో అతడు భయపడిపోయి, ఒక్క అడుగుకూడా ముందుకి వెళ్ళు లేక మళ్ళీ అక్కడే కూలపడిపోయాడు.

ఐతేం, పడుకోటంతోనే మళ్ళీ ఆ గుడి గోపురం అన్నీ అతనికి మునపటిలాగానే ఎక్కడివక్కడ కనపడ్డాయి! లేచి పట్టుకుందామంటే మాయమైపోతున్నై. తిరిగి పడుకుంటే కనుపడుతున్నై! ఇదంతా నిజమా స్వప్నమా? అనుకుంటూ అగ్నిమిత్రుడు ఒకమాటు గట్టిగా వెళ్ళు గిల్లుకు చూసుకున్నాడు. ఆ చోట నొప్పి పెట్టి తను చూస్తోన్నది నిజమేనని కలగాదని తేలింది.

గుడిగోడ ముట్టుకుందామని మళ్ళీ తోచి లేచాడు. ఏమయింది? ఇదివరకు మల్లెనే గుడి మాయమై చీకటి ప్రత్యక్షమైంది.

ఏమీ తోచక అక్కడే పరున్నాడు మళ్ళీ. వెంటనే దేవాలయం ప్రత్యక్షమైంది! లేస్తే ఎక్కడ మాయమైపోతుందో అన్న భయం కొద్దీ అతడలాగే పరుండి ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తో ఉండిపోయాడు. అతనితోపాటు ఆ దృశ్యంకూడా అలాగే ఉండిపోయింది.

కాని కాస్తేపయేటప్పటికి అతని చెవిని పుటుక్కుమని చీమ ఒకటి కుట్టింది. తటాల్న లేచాడు. గుడి అదృశ్యమైంది. ఐతే అయింది. ఈ కుట్టింది చిమా మరొకటా? అంటూ కూచుని, అతడు అక్కడ చేత్తో వెతకటం మొదలెత్తాడు. అతని చేతికేదో మూలికలాంటింది చిక్కింది. ఆ క్షణమే

గుడి ప్రత్యక్షమైంది! 'కూచున్నా గుడి కన పడిందే ఈమాటు?' అంటూ ఆ మూలిక చేతిలో ఉంచుకొనే లేచాడు. గుడి కన పడుతోనే ఉంది. ముందుకు నడిచాడు. గుడి కనపడుతోనేఉంది! వెళ్లి తాకాడు!

నిజంగా ఆ గుడిగోడలు బంగారపు గోడలే! ఆశిల్పుంలో ఆతికినవన్నీ కెంపులూ, పచ్చలూ, మరకతాలూ, మాణిక్యాలే! అంతసేపూ పడుకున్నప్పుడు కనపడి, లేస్తే మాయమై పోతువుండటానికి కారణం ఆ మూలికే 'అని అగ్నిమిత్రుడికి రూఢి ఐంది. అతడు పడుకొనివున్నప్పుడు తన తలకు ఆ మూలిక తగిలి ఆ దృశ్యం కనపడడం,

లేచినప్పుడు మూలిక సంపర్కం లేక ఆ దృశ్యం అదృశ్యం కావటం జరిగిందని, ఇప్పుడా మూలిక చేతిలోనే ఉండటంవల్ల ఆ గుడి కనపడటమే కాకుండా, దాని గోడల్ని తాకగలుగుతున్నానని గ్రహించాడు.

అంతవరకూ వచ్చాక ఆ దేవాలయంలో ప్రవేశించి, అక్కడ యేమేమి చిత్రాలున్నాయో చూడాలని ఎవరికనిపించదు? అగ్నిమిత్రుడు మూలికతోసహా లోపలికి చొరబడ్డాడు. గర్భాలయానికి ముందున్న మండపంలోంచి వెడుతూంటే రెండు పక్కలా అటొకఐదూ, ఇటొకఐదూ పది బంగారపు గోలేలు కనిపించినై.

ఆ గోలేలు చాలా ఎత్తుగాఉండి అగ్ని మిత్రుడు బొటనవేళ్లమీద నిలబడి తొంగి చూస్తేగాని లోపల యేమున్నదీ కనపడింది కాదు. మొదటి గోలెంలో బాతుగుడ్డంతలేసి ఎర్రటి కెంపులున్నాయి. ఇంకోదాంట్లో పచ్చలున్నాయి. వేరొకదానిలో గోమేధికాలున్నాయి. అలాగే ముత్యాలు, పగడాలు, నవరత్నాలలో ఇంకా మిగిలినవీ ఉన్నాయి. పదోగోలెంలో బంగారు మొహరీలున్నై.

అగోలేలన్నీ చూసేటప్పటికి అగ్నిమిత్రుడికి మతిపోయింది! పైనున్న తువ్వాయి

వరచి ప్రతిగోలెలోంచి ఏడికిడేని తీసి
పోసుకుని మూటగట్టబోయాడు. ఐతే, చిత్ర
మేమోకాని, ఆ పదిఏడికిళ్ల రత్నాలలోనూ
దినుసుకొక్కటి చొప్పున మిగిలి, తక్కిన
వన్నీ దేని గోలెలోకి అది వెళ్లిపోయింది!

అగ్నిమితృడు బుద్ధిమంతుడు గనక,
'అత్యాశ పనికిరాదు' అని తెలుసుకుని అవి
మూటగట్టుకుని, గర్భాలయం ప్రవేశించాడు.

అతనికి ఎదురుగా నూరు రేకుల
బంగారపు కమలం మీద కూర్చునిఉన్న
లక్ష్మీదేవి ప్రసన్నముఖంతో కనపడింది.
ఆమె పాదాలవద్ద 'శతపత్రసుందరి' అన్న
అక్షరాలు విద్యుద్దీపాలకుమల్లే మెరుస్తో
కనపడ్డాయి. ఆ సుందరమూర్తికి అగ్ని
మితృడు చేతులుజోడించి భక్తిపారవశ్యంతో
'శతపత్రసుందరి!' అని నమస్కారం
చేశాడు. ఆ పారవశ్యంలో అతని చేతిలో
వున్న మూలిక క్రింద పడిపోయింది. ఇంకే
ముంది? కళ్లుతెరిచి చూచేటప్పటికి శతపత్ర
సుందరికాని, గోలేలుకాని, దేవాలయం
గాని లేవు! అతడు మూలికకోసం అక్క-
డంతా తడిమేడు. లాభంలేకపోయింది.
బుజంమీద మూటమటుకు రత్నాలతో
సహా అలాగే వుంది.

'ప్రాప్తమెంతో అంతే' అనుకుంటూ
అగ్నిమితృడు ఆ కొండదిగి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ కొండకి ఆవల ఒక మహాపట్టణం
కనపడింది. అందులో ప్రవేశించేటప్పటికి
అగ్నిమితృడికి ఏదో చాటింపు వినపడింది.
నరీగ్గా బోధపడక అతడు 'ఏమిటయ్యా ఆ
చాటింపు?' అని, ఆ దారిని పోతూన్న ఎవ-
రినో అడిగేడు. వాడు, 'మామూలు చాటిం-
పేనయ్యా' అన్నాడు.

'నేను కొత్తవాణ్ణి. మీకు మామూలేవనా
ఆ చాటింపేదో నాకు కొత్తేకద' అన్నాడు
అగ్నిమితృడు. అప్పుడు వాడు, "అరైతే
విను. మా రాజుగారి కొక కూతురుంది.

అవిడకి పిచ్చి. పెళ్లి చేసుకోమంటే, 'శత పత్రసుందరి అలయంలో ఉన్న రత్నాలు తెచ్చినవాణ్ణి కాని పెళ్లి చేసుకోను' అంటుంది. చిన్నప్పుడు ఎవడో యోగివచ్చి, అలా రత్నాలు తెచ్చినవాణ్ణి కాని పెళ్లి చేసుకోవద్దని చెప్పాడట. 'ఎక్కడుంది ఆ గుడి?' అంటే 'నాకుమాత్రం తెలుసా?' అంటుంది. అలాంటి గుడి ఈ లోకంలో ఉంటేగదా తెలియటానికి, ఆ రత్నాలు తేవటానికిని? కూతురుకుతగిన తండ్రి మా రాజుగారు! ఆ రత్నాలు తెచ్చినవాడికే తన కూతుర్నిచ్చి పెళ్లిచేస్తాననీ, రాజ్యం ఇస్తాననీ రోజూ చాటింపు వేయిస్తాడు. తెలిసిందా?" అని ఒక వెకిలినవ్వు నవ్వి తనదారిని తను పోయాడు.

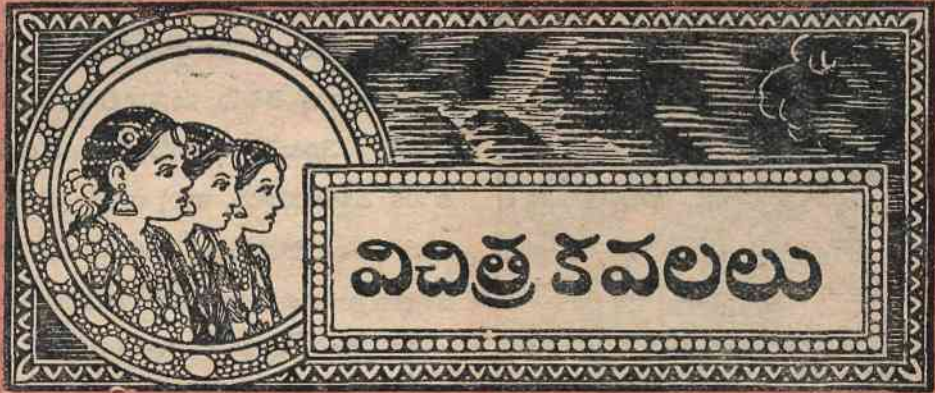
అగ్నిమిత్రుడు వెంటనే రాజుగారిద్గర కెళ్ళి, 'నేను శతపత్రసుందరి అలయం లోంచి రత్నాలు తెచ్చాను' అన్నాడు. అక్కడ ఉన్నవాళ్లంతా, 'మరో పిచ్చివాడు

వచ్చాడు' అనుకున్నారు. కాని అగ్ని మిత్రుడు మూటవిప్పి రత్నాలు చూపించేటప్పటికి వాళ్లనోళ్లు కట్టుపడ్డాయి.

వాళ్లంతా 'పిచ్చిది' అనుకుంటూన్న రాజుగారికూతురు ఈ సంగతివిని ఎవరూ పిలవకుండానే పరుగెత్తుకొచ్చి, జిగేల్ జిగేల్ మనే ఆ రాళ్ళూ, ఆ రాళ్లముందు ముని మునినవ్వులాతో మెరిసిపోతూన్న అగ్ని మిత్రుణ్ణి చూసి, అతనిమెడలో పూలదండ వేసేసింది! అక్కడివాళ్లంతా, అతనిచుట్టూ మూగి, 'ఆ శతపత్రసుందరి గుడి ఎక్కడుందో చెప్పరా?' అంటూ కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డారు.

అగ్నిమిత్రుడు దాపరికం లేకుండా అమూలీక మహిమ చెప్పి, అది దొరికినవాళ్లకి గాని ఆ గుడి కనపడదనే రహస్యం వెల్లడించాడు. మూలీక సంగతి విన్నవాళ్లు శంకరగిరిపోయి, వెతకటం మొదలెట్టేరు. యిప్పటికీ అలా వెతుకుతూనే ఉన్నారు.

10

[రాక్షసుడి మాయపల్ల అనలుస్వరూపాలు పోయి ఒకడు శిల్పవతిమగాను, రెండవవాడు కోతిగాను కవలసోదరులు ఎలామారిపోయారో, తిరిగి మామూలురూపాలు ఎలాపొందారో, రాక్షసుణ్ణిగురించి రాకుమార్తెలు చెప్పిన రహస్యం ఏమిటో చదివారుకదా? ఆతర్వాత]

తమవద్దనున్న భస్మాలూ, అంజనాలూ రాక్షసుడి భూగృహంలో పనిచెయ్యవు అని తెలిసినప్పటినుంచీ, మన కవల సోదరులు వేరే మార్గం ఏమిటా అని ఆలోచించ సాగారు. ఇలా ఆలోచిస్తూపోగా వాళ్లకి ఒక సందేహం కలిగింది. —“ఈ రాక్షసుడు ప్రపంచంలో ఎక్కడెక్కడి కవలలనూ యిట్టే పనిపట్టి తెస్తాడుకదా! యింతకాలం మన జోలికి రాకుండా వూరుకొనటానికి కారణం ఏమైవుంటుంది?” అని.

మర్నాడు వాళ్లు రాకుమార్తెలను కలుసు కొన్నప్పుడు ఉదయనుడు తమకుకలిగిన ఈ సందేహాన్ని వెల్లడించేసరికి, వాళ్ళూ

ఆశ్చర్యపోయారు. “నిజమే నుమా! మాకు యింతవరకు ఈ సందేహమే కలగ లేదు. బహుశా ఒక కారణంపల్ల వాడు మీ జోలికి రాకుండా ఉండివుంటాడని యిప్పుడు నాకు తోస్తున్నది. ఐతే...” అని వూరుకున్నది సుభాషిణి.

“ఫరవాలేదు, చెప్ప. నీవు పూహించిన కారణమే నిజమైతే తగుజాగ్రత్తలో ఉండ వచ్చుకదా” అన్నాడు నిశిధుడు.

అప్పుడు సుభాషిణి—“ఏమీ లేదు. ఏ విధమైన అవయవలోపమున్నా ఆ కవలలు రాక్షసుడి బలికి పనికిరారు. బలి యివ్వ బోయే సమయమందు ఈ విషయాన్ని

‘శం ద మా మ’

వాడు బాగా పరిశీలిస్తాడు. చూడగా మీకు అలాంటి లోపాలేవి మామట్టుకు కనుపించ లేదు. కనుకనే యిలా మిమ్మల్ని అడగ టానికి జంకు కలిగింది” అన్నది.

ఇది వింటూనే కవలసోదరులు ముగ్గురు ఒక్కసారిగా “నీకు సరియైన సందేహమే కలిగింది” అన్నారు.

తర్వాత ఉదయనుడు పుట్టుకతో తమ చూపుల విషయంలో ఎలాంటి లోపాలుండేవీ, ఆతర్వాత గెడ్డపువాడి పుణ్యమా అంటూ అలోపాలు ఎలా తొలగిపోయిందీ రాకుమార్తెలకు విస్తరించి చెప్పాడు.

వాళ్లు యిలా మాట్లాడుకొంటుండగా రాక్షసుడి రాక తెలిపే సుడిగాలి ప్రారంభమైంది. వెంటనే రాకుమార్తెలు కొలనులోనికి వెళ్లిపోయారు. కాని, పాపం ఈసారి మన కవలసోదరులు తప్పించుకోలేక పోయారు. ఉదయనుడు తనవద్దవున్న భస్మం తీసి నడిగ్గా మీదచల్లుకోబోయేసరికల్లా రాక్షసుడు అమాంతం ప్రత్యక్షమై వాళ్ల ముగ్గురునీ తన గుప్పిటిలో చిక్కించుకొన్నాడు.

మన కవలసోదరులు లోలోపల భయంతో గజగజ వణికిపోతున్నా పైకి మాత్రం ధైర్యంగానే వున్నారు.

అప్పుడు రాక్షసుడు—“ఎవరు మీరు? ఈ నా రహస్య ప్రదేశానికి ఎలా వచ్చారు? నిజం చెప్పండి. లేదా యింతకుముందు వచ్చిన వాళ్ల గతి యేమయిందో అదేమీకూ అవుతుంది” అని గర్జించాడు.

అందుకు ఉదయనుడు—“నిజమే నయ్యా. ఇక్కడికి రావటం కష్టమనీ, ఎంతో ప్రమాదకరమనీ, తీరా యిక్కడికి వచ్చాకకాని మాకు తెలియనేలేదు. ఐనా మేము ప్రాణాలకు తెగించి వచ్చాం కనుక మేముచెప్పే యదార్థం విని, ఆ తరువాత

నీ యిష్టమొచ్చినట్టు చేసుకో” అన్నాడు ఉదయనుడు.

“ఓహూ! ‘పిట్ట కొంచెం కూత ఘనం’ అన్నట్టుందే మీ వాలకం చూడగా? మా తమ్ముణ్ణి టోపీవేసింది మీరేకదూ? సరే, అసలక్కడికి ఇలా దొంగతనంగా ఎందుకొచ్చారో చెప్పండిముందు” అని గద్దించాడు రాక్షసుడు.

“అదే పొరపాటు. మేము దొంగతనంగా రాలేదు. అలా రావలసిన అవసరం మాకు లేదు. మేము వచ్చిన పని ఏమిటి అంటే.....” అని ఉదయనుడు ఏమో చెప్పబోతుండగా—

“ఏమిటి ఏముంది? నాకు టోపీ వేయటానికే” అనే మాటలు వినిపించినై.

ఆ మాటలు వచ్చిన దిక్కుకి తిరిగి చూచేసరికి, మొట్టమొదటగా తాము ఎవరినైతే మోసపుచ్చి గెడ్డపువాడి దగ్గరకు పంపారో ఆ రాక్షసుడే తమవైపు చరచర నడిచివస్తూండటం కనుపించింది.

వాడు వస్తూనే—“అన్నా, పిల్ల సంగతి యిక నేను చూచుకుంటాను. కాలం వృధా పుచ్చుకు. నీ వేటకి నువ్వు పో” అన్నాడు.

తమ్ముడు ఎప్పుడైతే యిలా అన్నాడో అప్పుడు రాక్షసుడు “యిదేదో పెద్ద గాథలాగా ఉన్నది. పిల్లు మా తమ్ముడికి తెలిసినవాళ్లుగానే కనిపిస్తున్నారు. కనుక పిల్ల సంగతి వాడే చూచుకోవటం మంచిది” అనుకుంటూ తిరిగి గద్దరూపంలో రివ్వున ఆకాశమార్గాన వెళ్లిపోయాడు.

ఆవెంటనే రాక్షసుడు మన కవలసోదరులను వెంటబెట్టుకుని తను కావలా కాసే భవనంలోకి తీసుకుపోయాడు. వాళ్లని సావకాశంగా కూచోబెట్టుకుని “అబ్బాయిలూ! గెడ్డపువాణ్ణి టోపీవేశారు. నన్ను టోపీవేశారు. ఇప్పుడు మా అన్నను టోపీవెయ్యజూచారు.

కాని పాపం మీ ఆటలుసాగక, నా చేతిలో చిక్కిపోయారు. గెడ్డపువాడిదగ్గర మీరు కాజేసిన అంజనాలూ, భస్మాలూ, తువ్వాలూ అన్నీ అక్కడ పెట్టండి. తర్వాత తక్కిన సంగతులు మాట్లాడుకుందాం” అన్నాడు.

పాపం, ఏమిచేస్తారు కవలసోదరులు? తప్పనిసరిగా ఆ వస్తువులన్నీ అక్కడపెట్టి వేశారు. అప్పుడు రాక్షసుడు “అబ్బాయిలూ! ఇంతకాలంగా యిక్కడ కాపలా కాస్తున్నాగాని నన్ను తప్పించుకు లోపలికి పోయినవాళ్లు ఒక్కరూ లేరు. ఎవరు వచ్చినా నా చేతిలో చిక్కిపోయి శిలాప్రతిమలుగా మారిపోవలసిందే. అదిగో చూడండి

వాళ్లంతా యింకా ఎలాగ అఘోరిస్తున్నారో. అలాంటిది ఆ రోజున మీరు నాకు టోపీ వేసినప్పుడునించీ నేను కడుపునిండా తిండి కూడా తినటంలేదు. భలే ఆకలిగావున్నది. ఈ నెలరోజుల వారా మీ పేరు చెప్పుకుని, యివాళ్ల లక్షణంగా కడుపునింపుకొంటా” నంటూ మాయతువ్వాలు పరిచి ఆహారం కోరుకున్నాడు.

తన కడుపు బాగా నింపుకొని రాక్షసుడు కవల సోదరులకుకూడా వాటిల్లో కొన్ని ఫలాలు యిచ్చాడు తనమని. వాళ్లుకూడా కడుపులు నింపుకొన్న తర్వాత రాక్షసుడు వాళ్లని ముగ్గురినీ ఒక త్రాటితో కట్టివేసి “కాసిని నీళ్లు తాగి వస్తాను, వుండండి” అంటూ కొలనువైపుకి వెళ్లాడు.

మరికొద్దీసేపటికి రాక్షసుడు ఒక మూడు ఆకుదెన్నెలతో నీళ్లు తీసుకొని తిరిగివచ్చి వాటిని సోదరులకు యిచ్చాడు.

ఇదంతా తమపైన అభిమానంతోనే చేస్తున్నాడనుకున్నారు సోదరులు. అందు చేత వాడు యిచ్చిన నీళ్లు గడగడ త్రాగి వేశారు. నీరు గొంతుదిగేసరికల్లా ఇంకే ముంది పాపం, ముగ్గురూ మూడు శిలాప్రతిమలు అయిపోయారు.

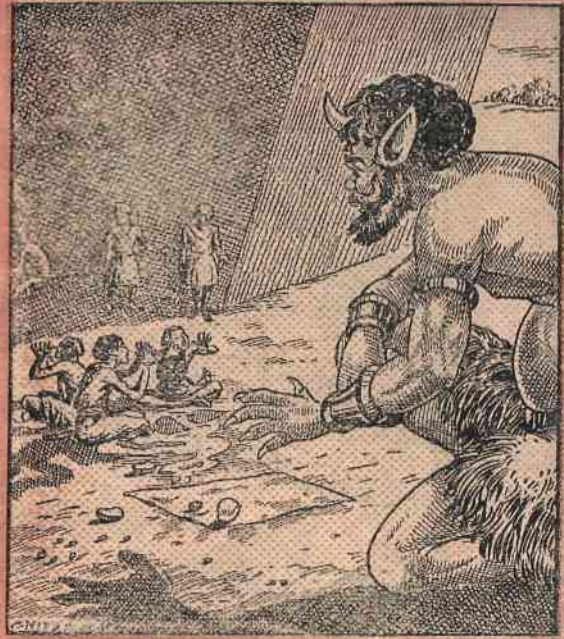
ఇలా కాగానే రాక్షసుడు 'హా! హా!! హా!!!' అంటూ ఆ భవనం ప్రతిధ్వనించేట్టు విరగబడి నవ్వుతూ ఈ కొత్త శిలా ప్రతిమలను తను కాపలాకాస్తున్న వాకిలి ప్రక్కన వుంచాడు.

ఇక్కడ ఈవిధంగా కవలసోదరులు ముగ్గురూ, చిక్కు పడి పోయారా? ఇక అక్కడ దానశీల మహారాజూ, రాణీ వద్ద ముఖీ ఎలా వున్నారో ఒక్కసారి చూదాం.

* * *

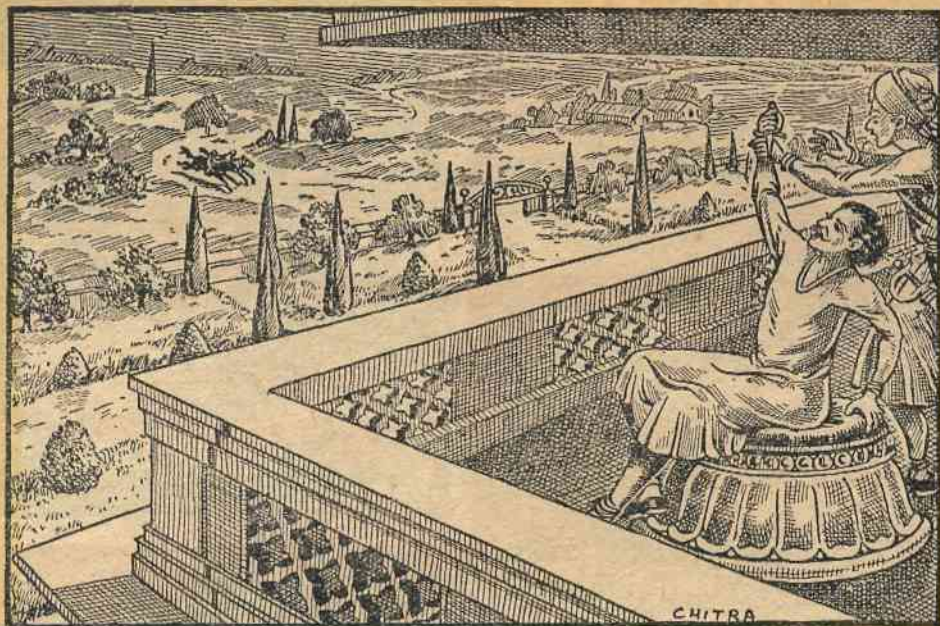
తన ముద్దుల కూతుళ్లు ముగ్గుర్నీ వెతుక్కు రావటానికని కవలసోదరులకు గుట్టాలిచ్చి పంపినరోజునే రాజు ఒక పనిచేశాడు. కోట పైఅంతస్తుమీద ఒక చిత్రమైన చిన్న గది కట్టించుకున్నాడు. అగదిలో కూర్చుని చూచినట్టయితే చుట్టుప్రక్కల కనుచూపు మేరలో ఎక్కడ ఎటువంటి సంచారం వున్నా స్పష్టంగా కనుపిస్తుంది రాజుకి. ఈ గదిలో కూచుని రోజు యిరవైనాలుగు గంటలూ కన్నులు కాయలు కాచేట్లు చూస్తూవుండటమే ఆయన పని.

కవలసోదరులు బయటేరి ఇప్పటికప్పుడే అయిదేళ్లు దాటింది. ఇంతవరకు వాళ్ల అతీ గతీ లేదు. అందుకని రోజురోజుకీ రాజుకి

వ్యాకులత హెచ్చు కాజొచ్చింది. అయినా ఆశ వీడించటంచేత మధ్యమధ్య అస్థాన జ్యోతిష్సుని సంప్రతిస్తునేవున్నాడు. 'అమ్మాయిలు ఎక్కడనో జీవించేవున్నారనీ, సుఖంగా తిరిగి రాగలరనీ, నిస్సృహ చెందవలసిన పని లేనేలేదనీ' జ్యోతిష్కుడు కచ్చితంగా చెబుతూ వుండటంచేత రాజు ఎలాగో ప్రాణాలు ఉగ్గబట్టుకు వుంటున్నాడు.

ఒకనాడు తెల్లవారుజామున మసక చీకటిగావుండగా రాజు యథాప్రకారం గదిలో కూచుని చూస్తూ వున్నాడు. ఆ మసక వెలుగులో దూరాన రెండుగుట్టలు శర

వేగంతో తన భవనంవైపు రావటం కనుపించింది. ఆ గుఱ్ఱాల రంగూ, వాటిపైన మనుష్యుల ఆకారాలూ, వీటిమాటకేం, వాటిని కట్టివున్న ఆ నల్లజెండాల్నూ చూచే సరికి రాజు కెప్పున కేకపెట్టి బాకుతో పాడుచుకోబోయాడు. దైవవశాత్తు, కేకవిన్న సేవకులు రెప్పపాటులో అక్కడకు చేరుకోవటంవల్ల ఆ ప్రమాదం కాస్తా తప్పింది. ఐతే, రాజు స్పృహతప్పి పడిపోయాడు.

కొంతసేపటికే రాజు తెప్పరిల్లుకోవటమూ, ఆ గుఱ్ఱాలు రెండూ అక్కడకువచ్చి చేరుకోవటమూ ఒక్కసారిగా జరిగింది.

ఆ వచ్చిన గుఱ్ఱాలు కవలసోదరులకు స్వయంగా తను యిచ్చిపంపినవే. అయినా వాటిపైన వచ్చినది కవలసోదరులు కాదు! వాళ్లు తన సేవకులు!|

వాళ్లవైపు రాజు అత్రంగా పరుగెత్తుకెళ్లి “అమ్మాయిలు ఏరీ? ఆ కవలపిల్లలేరీ? ఈ గుఱ్ఱాలు ఎక్కడివిమీకు?” అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు.

అందుకు సేవకులు—“మహారాజా! క్షమించండి. అమ్మాయిల సంగతిగానీ, కుర్రవాళ్ల సంగతిగానీ మాకేమీ తెలియదు. ఊరూరా మేము వెతుక్కుంటూ పోగా

పోగా ఒకానొక మైదానంలో ఈ అశ్వాలు మాకు కనుపించినై. వీటిని వెంటనే పోల్చుకుని, మన అమ్మాయిలూ, ఆ కవలలూ కనపడతారేమోనని ఆ ప్రదేశమంతా కలియ వెతికాము. ఎంతకూ వారి జాడ తెలియకపోయేసరికి, ఒకవేళ వారు ఇంటికే చేరుకున్నారేమో చూడാം, లేదా ఇంత వరకు వర్తమానమైనా అందించుదాం అని మేము వచ్చేశాము ప్రభూ!” అని విన్నవించుకున్నారు.

అంతావిని, ‘అంతటి అదృష్టమా!’ అంటూ రాజు తిరిగి దుఃఖంతో పడిపోయాడు.

అంతాచేరి రాజుకు ధైర్యంచెప్పి పూరణించగా తిరిగి మనస్తాపితం చిక్కినతర్వాత గుర్రాలపైన ఎక్కివచ్చిన సేవకు లిద్దరను ఎదటికి పిలిచి “ఓరి వాజమ్మల్లారా!—అమ్మాయిలను వెదికి వెంటబెట్టుకు రాక

ఎందుకని వచ్చినట్టు మీరు? వాళ్లను వెతకబోయిన కవలసోదరుల గతి యేమైందో పాపం! ఆ కనుగందులు ఏమి అపదలలో చిక్కుకున్నారో! లేకుంటే వాళ్ల జాడ తెలియకపోవడ మేమిటి ఇంతవరకూ? నాకు పూర్తిగా ప్రాణం విసిగిపోయింది. క్షణం కూడా నిలవలేకపోతున్నాను. మళ్ళీ మీరు వెంటనేవచ్చే ఆశ వున్నదా? ఏమో, మీరు తిరిగివచ్చేలోపల నాపని ఎలా వుంటుందో. సరే పోయిరండి!” అంటూ వాళ్లను సాగనంపాడు.

ఈ సేవకులు వచ్చిన వర్తమానం అనోటా అనోటా అంతఃపురంలోకి పాకిపోయి, అదమరిచివున్న రాణికి మళ్ళీ విచ్చిపట్టింది.

[అక్కడ మన సోదరులగతి ఏమైందిపాపం? వాళ్లు అలా ఇలాప్రతిమలుగానే వుండిపోయారా? అసలు ఇలా జరిగినట్టు రాకుమార్తెలకు తెలుస్తుందా, లేదా? ఈ సమస్యలన్నీ వచ్చేనెల]

చాలాకాలం కిందట ఒక గ్రామంలో నిష్ఠాపరుడైన ఒక బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. ఆయనకు దివ్యక్షేత్రాలు దర్శించుకువద్దామనీ, పుణ్యనదులన్నిటిలోనూ మునిగి తరించుదామనీ ఎంతో ఆసక్తిగా వుండేది. ఐతే, పుట్టుపేద కావటంచేత చెయిసాగక, కోరిక నెరవేరిందికాదు.

ఇంతలో ఆ బ్రాహ్మణుడికి కాలం సమీపించగా, ఒక్కగానొక్క కుమారుడైన చైనుల్ని చేరబిలిచి, “నాయనా!—ఎంత యత్నించినా నా జీవితంలో తీర్థయాత్రలు సేవించుకోవటం గాని, పుణ్యనదులలో స్నానం చేయటంగాని వడలేదు. ఈ కోరిక అలానే నిలిచిపోయింది. కాబట్టి, నీకైనా సావకాశం చిక్కినట్టుయితే, నా అస్తులను వీలైనన్ని పుణ్యనదులలో కలపవలసింది. ముఖ్యంగా పవిత్రమైన గంగానదిలో కలపవలసింది. ఈ ఒక్కపని నీవు చేశావంటే

నా ఆత్మ సంతృప్తి పడుతుంది. నాకు ముక్తిమార్గం యేర్పడుతుంది” అంటూ తన తుదికోరిక వెల్లడించి దేహయాత్ర చాలించాడు.

చైనులు వితృభక్తి కలవాడు. అందుచేత అతడు ‘అప్పో సాప్పో చేసి ఐనా సరే, తండ్రి కోరిక నెరవేర్చి తీరాలే. కొడుకుననిపించుకుంటూ, ఈమాత్రం పని చేయలేకపోతే, నాజన్మ యేం జన్మ!’ అనే సంకల్పంతో బయల్దేరిపోయి, ఎన్ని కష్టాలకైనా ఓర్చి కాశీక్షేత్రం దర్శించుకుని తండ్రి అస్తులు గంగానదిలో కలపాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

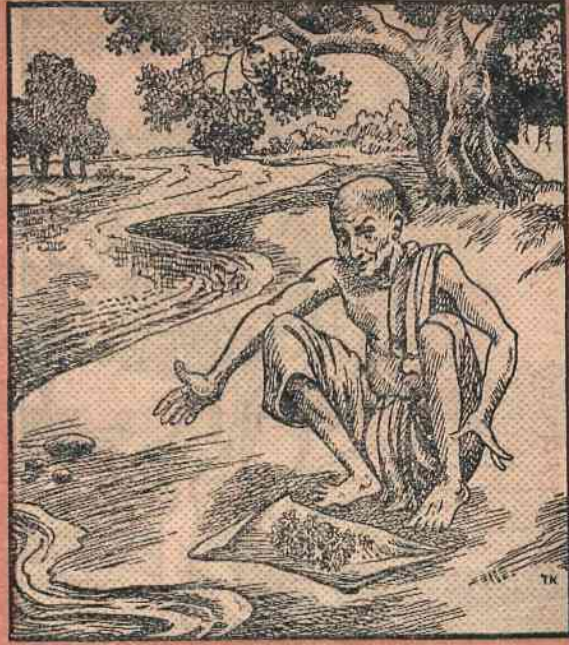
ఆ కాలంలో ఇప్పటిలాగా రైల్వే, విమానాలా, ఇట్టే వెళ్లి అట్టే రావటానికి! కాలి నడకని పావాలి. కీకారణాలు దాటాలి. కష్టసుఖాలు ఒంటపట్టించుకోవాలి. ఇన్ని జరిగినా, బయల్దేరిన మనిషి మళ్లి ఇల్లు

చేరుకునేవరకూ నమ్మకం లేకపోయే!—
అందుకనే ‘కాశీకి వెళ్లినవాడూ కాటికి
పోయినవాడూ తిరిగిరారు’ అనే సామెత
కూడా యేర్పడినట్టుంది.

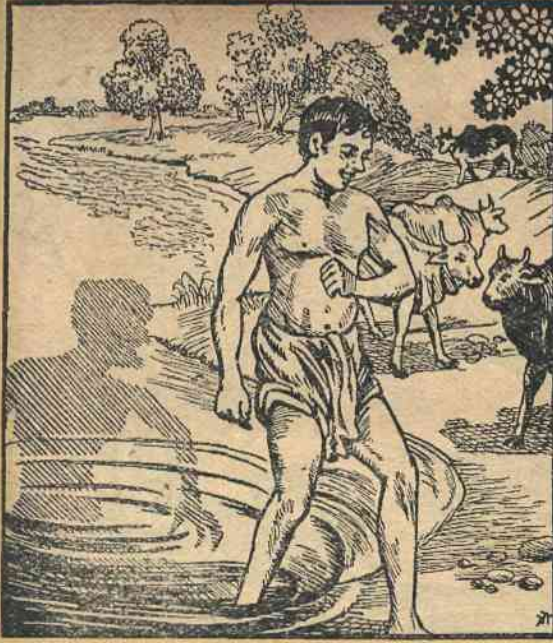
చైనులు పాదచారి అయి బయల్దేరాడు.
రోజుకొక గ్రామం చొప్పున సంచారం
చేస్తూ, దారిలో తగిలిన క్షేత్రాలన్నీ దర్శిస్తూ,
వరలోకాన ఉండే తండ్రికి గతులు
కల్పిస్తూ వెళుతున్నాడు. పోయి పోయి
అతడు కడప జిల్లాలో కాలు పెట్టాడు.
అక్కడ పినాకిని నది ప్రవహిస్తున్నది.
‘సరే, ఇందులోకూడా స్నానంచేసిపోదాం’
అనుకుని, అస్తులమూట ఆ దగ్గరనే పెట్టి
చైనులు నదిలో దిగాడు.

అతడు స్నానం చేసికొని, సంధ్య వార్పు
కుని వచ్చి, మళ్లీ మూట బుజాన వేసుకు
పోదామనుకొన్నాడు. తీరా చూడగా, ప్రవ
హించే పినాకిని నది పొంగువచ్చి అ
మూటంతా తడిసి పోయివున్నది. ‘సరే,
తడిగుడ్డ ఆరబెట్టి మళ్లీ కట్టుకుందామనే
ఉద్దేశంతో మూట విప్పాడు.

మూట విప్పేసరికి, అస్తులు మాయమై,
వాటికి బదులు అమోఘంగా పరిమళిస్తున్న
తెల్లటి మల్లెపువ్వులు కనుపండువుగా కని

పించినై! ఇవి చూచి చైనులు ఆశ్చర్యంతో
చకితుడయ్యాడు. “అహా, పినాకిని జలం
ఎంతటి మహిమ కలది! కాశీలో వుండే
గంగాజల మహత్యం ఎటువంటిదో నేను
ఎరుగను. కాని, పినాకిని మహిమ కళ్లారా
ప్రత్యక్షంగా చూడగలిగాను. నా తండ్రికి
తరణోపాయం కలిగింది. ఆయన ముక్తి
పొందేశాడు. నా విధి నేను నెరవేర్చుకొన్న
వాడినయాను. ఇక నేను కాశీకి పోనక్కర
లేదు. ఇక్కడనే ధన్యుడనయాను”
అంటూ ఆపరిమితానందభరితుడై, తండ్రిని
స్మరిస్తూ ఆ పువ్వులను పినాకిని ప్రవాహంలో
కలిపివేసి ఇంటిముఖం పట్టాడు.

ఏమి చిత్రమో కాని, చైనులు స్నానం చేసిన తావు ఒక మడుగుగా యేర్పడింది. ఆ మడుగు నీలాటి రేవుకి సదుపాయంగా ఉండటంచేత స్త్రీలందరూ అక్కడ స్నానాలు చేసి, నీళ్లుపట్టుకునేవాళ్లు. పశువులు కూడా వచ్చి దాహం తాగేవి.

ఒకరోజున ఒక ముసలివాడు పశువులకు నీళ్లుట్టడానికి ఆ రేవుకి వచ్చాడు. బక్కచిక్కివున్న ఆ పశువులు మడుగులో నీళ్లు తాగి ఇవతలకు వచ్చేసరికల్లా మిస మిసలాడుతూ బలంగానూ పడుచుగానూ కనపడినై. ఈ వింత చూచి తాతకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. తన పశువులు

పడుచువైనాయనే సంతోషంతో తనుకూడా మడుగులో దిగి స్నానం చేశాడు. స్నానం చేసి గట్టుపైకి వచ్చేసరికల్లా తాతకు ముసిలిరూపం పోయి, పడుచువాడయ్యాడు.

సరీగా అదే సమయానికి ఆ ముసలి వాని భార్య నెత్తిని కూటికుండ పెట్టుకుని ఆ దారిన పొలానికి పోతూవుంది. అలా పోతూవున్న ఆమెను అతడు పలుకరించే సరికి, ఎవడో తుంటరి తనతో సరాగాలాడు తున్నాడనుకొని, ఎదిరించి సమాధానం చెప్పసాగింది. “నేను నీ భర్తను, ఫలాన ముసిలివాడనే,” అని ఎంత చెప్పినా ఆమె నమ్మక పోయేసరికి వాడు ఆమెను బరబర చెయి పట్టుకు లాగి మడుగులో ముంచాడు. ఏముంది? పైకి వచ్చేసరికల్లా ఆమె రూపవతి, యౌవనవతిగా కూర్చుంది. తీరా ముసిలివాడూ అతని భార్య కలిసి ఇంటికి వెళ్లేటప్పటికి, వాళ్ల బిడ్డలు తలి దండ్రుల్ని ఆనవాలు పట్టలేకపోయారు. తరువాత క్రమంగా నిజానిజాలు బయల్పడి వినాకిని జలమహిమ అందరకూ వెల్లడి ఐంది. అప్పటినించి ఆ మడుగులో స్నానం చేసి, ప్రజలు అమరత్వం పొందటం ప్రారంభమైంది.

కొద్దికాలానికల్లా ఈ వర్తమానం త్రిలోక సంచారి ఐనటువంటి నారదమహర్షి చెవుల బడింది. ఎవరికైనా మేలు జరుగుతూ వుంటే ఓర్వలేని నారదుడు, ఇంతమంది ప్రజలు అమరత్వం పొందుతూవుంటే చూచి సహించగలడా? — ఉహు. కనుక, “ఈ మడుగుకి ఏవిధంగా కట్టడి చేయటమా!” అని ఆలోచించి తిన్నగా బ్రహ్మదేమునివద్దకు వెళ్లి సంగతి సందర్భాలు చెప్పాడు.

‘ఐతే, భూలోకంలో ఇటువంటి మడుగు ఎలా పుట్టింది?’ అని దివ్యదృష్టితో చూచాడు బ్రహ్మ. పూర్వకాలమందు, తన తల్లి దాన్యవిముక్తికోసం దేవలోకంనించి గరుత్మంతుడు అమృతభాండాన్ని తీసుకు పోతూవుండగా దేవేంద్రుడు ఎదిరించాడు. అప్పుడు ఇద్దరి మధ్యనా ఘోరయుద్ధం జరిగింది. ఆ పోరాటంలో అమృతబిందువు ఒకటి చింది, భూలోకంలో అప్పుడు ఆ మడుగు ఉండే చోటున పడిఉండినట్టు గ్రహించాడు.

నారదుడు నూరిపోసినమీదట, అమరత్వం యిచ్చే ఇటువంటి మడుగు భూలోకంలో ఉండకూడదు అని బ్రహ్మకు

కూడా అనిపించింది. వెంటనే బ్రహ్మ హనుమంతుని రప్పించి, “హనూ! ఒక పర్వతం తెచ్చి పడవేసి, పినాకినిలో ఉండే ఆ మడుగును కప్పెట్టివేసియ్యి” అన్నాడు. చెప్పటమే తడవుగా ఆంజనేయుడు బ్రహ్మాండమైన పర్వతం ఒకటి తెచ్చి దభీమని ఆ మడుగులో పడవేశాడు. కాని, ఆ పినాకినీ జలమహిమ యేమిటో కాని, హనుమంతుడు పడవేసిన పర్వతం మడుగును కప్పివేయటానికి బదులు బెండు లాగా నీటిపైన తేలి ఆడుతూవుంది.

ఈ చిత్రం చూచి బ్రహ్మకు కంగారు పుట్టింది. అతనికేమీ తోచక నారదుణ్ణి

వెంటబెట్టుకుని, సరాసరి శివునిపద్దకు వెళ్లాడు. శివునికికూడా ఈ విషయంలో ఏమీ పాలుపోక, ఆ ముగ్గురూకలినెవైకుంఠంలోవుండే విష్ణుమూర్తిపద్దకుపోయి జరిగిన వైనాలన్నీ పూసగుచ్చినట్టు ఆ జగన్నాటక సూత్రధారుడికి వినికిడిచేశారు.

విష్ణుమూర్తి చిరునవ్వుతో అంతా విని, “నాకూ శివునికి యెప్పుడూ ఇటువంటివే చిక్కులు తగులుతూవుంటే, తిన్నగా ఉండడుకదా ఈ నారదుడు!” అని చెప్పి, బ్రహ్మనూ నారదుణ్ణి పంపివేశాడు. తరువాత శివకేశవులు మానవరూపంతో భూలోకానికి దిగివచ్చి, ఆ మడుగుపైన తేలి అడుతూవున్న పర్వతాన్ని ఒకవైపున శివుడూ, రెండోవైపున కేశవుడూ అదిమిపట్టి ఆణిచివేశారు.

అప్పుడు వారి ప్రభావంవల్ల ఆ పర్వతం భూమిపైన ఆణిగివుండి, మడుగు మూసుకపోయింది.

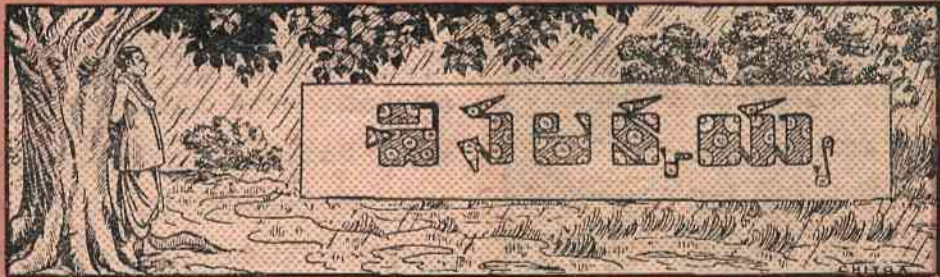
ఆ బ్రాహ్మడి అస్తులను పువ్వులుగా మార్చగల మహిమ గలిగింది పినాకినీ నదిజలం. అటువంటి నీటిలో అంజ నేయుడు పర్వతంతెచ్చి పడవేశాడు. ఈ రెండు కారణాలవల్ల ఆ పర్వతానికి ‘పుష్పగిరి’ అనే పేరు వచ్చిందంటారు.

శివకేశవులు ఇద్దరూ దిగివచ్చి ఆ పర్వతాన్ని అణచటంచేత, కొండకు రెండు పక్కలా ఆ ఇద్దరి అలయాలూ వెలిసి, అది ఈనాడు ఒక దివ్యక్షేత్రమై ఉన్నది.

ఇక్కడ యేటా గొప్ప ఉత్సవాలు జరుగుతై, లక్షలాది జనం స్వాముల దర్శనానికి వస్తుంటారు. ఇది చెప్పదగిన పుణ్యక్షేత్రంగనకనే పుష్పగిరి స్వాములవారు ఇక్కడ మఠం ఏర్పరచుకొన్నారు.

పుష్పగిరి కడపకు పదిమైళ్ళ దూరం లోనే ఉన్నది కాబట్టి ఈ సారి మీరు ఆ ప్రాంతం వెళ్ళినప్పుడు తప్పక ఈ క్షేత్రం దర్శించి రండి!

చినలక్కయ్య

అచ్చిరెడ్డిపాలెంలో పెదలక్కయ్య, చినలక్కయ్య అని ఇద్దరన్నదమ్ములుండేవారు. వాళ్ళిద్దరూ పేదవాళ్లే. కట్టెలమోపులమ్ముకుని రోజూ చెరో పావలా సంపాదించుకునేవారు. పెదలక్కయ్య తన పావలాలో రెండణాలు సంసారంకోసం కర్చుపెట్టి, మిగతా రెండణాలూ నిలవేసుకునేవాడు. చినలక్కయ్య పెళ్లే చేసుకోలేదు. ఎవడు పిల్లనిస్తానని వచ్చినా తాపీగా 'చేసుకుంటే నవాబు కూతుర్నే పెళ్లి చేసుకోవాలి!' అని అక్కడ నిలబడకుండా చక్రా పోయేవాడు. 'పావలాడబ్బులకు గతిలేని వీడా నవాబుకూతురును పెళ్లాడటం!' అని హేళన చేసేవాళ్లు అందరున్నా.

చినలక్కయ్య సంపాదించే పావలాలో మూడణాలు పెట్టి చిల్లర తిండితినే, తక్కిన అణా చాకలికి ఇచ్చి వాడిదగ్గిర్నుంచి ఇస్త్రీ మడతలు అద్దెకు తెచ్చుకుని ధరించి,

సాయంకాలం దబ్బాగా వీధులప్పుట పికారు వెళ్లేవాడు. 'ఎవరయ్యా ఆ వచ్చేది?' అంటే 'ఎవరో తెలియదా? హైద్రాబాదు నవాబుగారి అల్లుడు చినలక్కయ్యగారు!' అనే సరికల్లా ఊళ్లో వాళ్లందరూ సరదాగా నవ్వుతూవుండేవాళ్లు.

ఒకమాటు పెద్ద ముసురుపట్టి, కట్టెలకోసం వెళ్లటానికి వీల్లేకపోయింది. చినలక్కయ్యకు నిలవ సొమ్ము లేకపోవటంచేత చేసేదిలేక ఒక రావిచెట్టుక్రింద వర్షానికి తడుస్తూ నిలబడ్డాడు. తొలినాటి రాత్రి వర్షానికి ఆ చెట్టు మొదట ఉన్న మెరకమట్టి చాలామట్టుకు కొట్టుకుపోయింది. వాడు యాధాలాభంగా కాలిబొటనవ్రేలితో అక్కడ ఇంకాఉన్న మట్టిని మెటకరించబోయేటప్పటికి ఏదో వేలికి తగిలినట్టు అయింది. 'ఏమిటి చెప్పా?' అని అలానే కూచుని చేతులతో చుట్టూఉన్న మట్టి తీసే

సరికి ఒకబిందె, వరహాలూ కనపడినై. వాడు ఎగిరి గంతేస్తూ తిన్నగా చాకలివాడింటికి పరుగెత్తుకుపోయి రెండువరహాలు వాడికిచ్చి "ఒరే చాకలీ! ఈ బిందె తీసుకుపోయి, హైద్రాబాదు నవాబుగారి అమ్మాయికిచ్చి, 'లచ్చిరెడ్డిపాలెం చినలక్కయ్యగారు పంపేరు' అని చెప్పు. 'ఎందుకు' అంటే 'రవికలగుడ్డనిమిత్తం' అని చెప్పేసి చక్కారా" అన్నాడు. అప్రకారమే చేసి చక్కావచ్చాడు చాకలి.

హైద్రాబాదు నవాబుగారి కుమార్తె ఆ వరహాల బిందెను చూసి, 'రవికలగుడ్డ నిమిత్తమే ఇన్ని వరహాలు పంపిన ఈ చిన

లక్కయ్య ఎవడో కోటిశ్వరుడైయుండాల్సి' అనుకుంది. కానుక పంపినవాళ్ళకి తిరిగి కానుక పంపటం మర్యాద గనక అమె నవాబుగారి సాలీలను రప్పించి, సన్నటి పట్టువస్త్రాలు నేసుకురమ్మంది. వాళ్ళునేసిన ఆ సున్నితమైన వస్త్రాలన్నీ ఒక కాటుక్లాయ బరిణలో ఇమిడిపోయినై. అవిడ మెచ్చు కుని ఆ బరిణను చినలక్కయ్యకు కానుకగా పంపించింది.

అలాంటి విలువైన బట్టలు ధరించి పోకుగా పికారు వెళ్ళటం చినలక్కయ్యకు సరదాయే. కాని వాడి వుద్దేశమే వేరు. ఆ దుస్తులు మళ్ళీ చక్కగా మడతబెట్టి, బరిణలో పెట్టేసి, ఆ బరిణను ఈమాటు నవాబుగారికే పంపించాడు. ఈ దుస్తులు తమ సాలీలు నేసినవే అని నవాబుగారికి తెలియనే తెలీదు. వాటిని చూసి ఆయన మురిసిపోయి, ఈ చినలక్కయ్య ఎవడో నాకన్నా గొప్పవాడై ఉండాల్సి. లేకపోతే ఇలాంటి విలువైన దుస్తులు నేయించి నాకు పంపగలడా? అనుకున్నాడు. ప్రతిగా ఎన్నో విసుగుల్నీ, లొట్టిపట్టల్నీ రప్పించి, వాటిమీద వరహాల సంచులు కట్టించి, చినలక్కయ్యకి కానుక పంపేడు.

లచ్చిరెడ్డిపాలానికి ఏనుగులూ, లోట్టి
పిట్టలూ రావటం, వెళ్లటం చూశారే కాని
ఊళ్లో వాళ్లెవ్వరికి జరిగిన సంగతేమిటో
తెలియదు. ఏమంటే చినలక్కయ్య ఆ
వచ్చిన సంచులు ఫలానా అని తెలుసుకుని
వాటిని అపశంగానే నవాబు కూతురుకు
కానుకగా పంపేశాడు! నవాబు కూతురుకు
ఆ సొమ్ము చూసేటప్పటికి కళ్లు మిరుమిట్లు
గొలిపి, వెంటనే ఆమె సపరివారంగా వచ్చి
లచ్చిరెడ్డిపాలెం ఊరు బయట డేరాలో
మకాం వేసింది.

తన్ను చూడటానికి నవాబు కూతురు
వచ్చిందని తెలిసేటప్పటికి చినలక్కయ్యకి
గాభరా ఎత్తి వాడు పక్కనున్న అడవిలోకి
పారిపోయాడు. అక్కడ సరోవరంలో దేవ
కన్యలు కొందరు కిరీటాలు గట్టుమీద పెట్టు
కుని జలక్రిడ సల్పుతూ వున్నారు. చిన
లక్కయ్య ఆ కిరీటాలన్నీ తీసి చెట్టెక్కి
కూచున్నాడు. వాళ్లు 'నీవేమికోరుకుంటే
అది ఇస్తాం. మా కిరీటాలిచ్చేయ్. ఇవి
లేకుంటే మళ్లీ మా లో కానికి పోలేము
నాయనా' అని బ్రతిమాలేరు.

వాడు "నాకేమీవద్దు. మీ బంగారుకల
శలతో నీరు పట్టుకెళ్లి ఊరుబయట డేరాలో

ఉండేనవాబుకూతురుకు కాళ్లుకడుక్తోమని
ఇవ్వండి. 'మీ రెవరంటే, చినలక్కయ్య
గారి పరిచారికలం' అనిచెప్పి వెళ్లిపొండి''
అన్నాడు. వాళ్లు అందుకు ఒప్పుకోగా
కిరీటాలిచ్చేశాడు. వాళ్లు చినలక్కయ్య
చెప్పినట్లు తూ. చ. తప్పకుండా చేసి వెళ్లి
పోయారు. నవాబు కూతురు ఆ దేవకన్యల్ని
ఆ బంగారు కలశాలనీ చూసి అశ్చర్య
పోయి, 'అమ్మో, ఈ లక్కయ్య ఎవరో
దేవగణానికి చెందినవాడుగాని సామాన్య
మానవుడు కాడు. కాకపోతే దేవకన్య
లేమిటి పరిచారకులుగా ఉండటమేమిట!
అనుకుంది. మళ్లీ ఆ దేవపురుషుడి దర్శనం

ఎన్నటికో అనే ఆత్రంతో ఆమె తెల్లవార
కుండానే తన పట్టణం వెళ్లిపోయింది.

తమ ఊళ్లో దిగిన నవాబుగారి
కుమార్తెను ఇంకా ఎప్పుడో వచ్చి సాప
కాశంగా దర్శనం చేద్దామనుకుంటూన్న
లచ్చిరెడ్డిపాలెం ప్రజలకు ఆమె రాత్రికి
రాత్రే వెళ్లిపోవటం ఆశాభంగం కలిగిం
చింది. 'ఇదేమిటా చినలక్కయ్యా, మేం
చూడకుండానే పంపేశావు?' అని గోల
పెట్టేరు. అప్పుడు వాడు, 'మీకు ఆవిణ్ణి
చూడాలని అంత మనుసుగా ఉంటే రండి
చూపెడతాను. నన్ను ఒక ముత్యాల
పల్లకిలో కూచోబెట్టి, మీరంతా హైద్రా
బాదుకు మోసుకెళ్ళాలి' అన్నాడు. 'ఓన్,
ఇంతేగదా!' అని వాళ్లు నవాబుగారి కుమార్తెను
చూడాలన్న సరదాకొద్దీ వప్పుకుని
'లచ్చిరెడ్డిపాలెం చినలక్కయ్యమహా
రాజులుంగారు వేంచేస్తున్నారు. తప్పకోం
దోహోయ్!' అని ముందు టముకు వేసు

కొంటూ మాంచి ముస్తాబు చేసుకున్న
చినలక్కయ్యను ముత్యాల పల్లకిలో
మోసుకపోయారు.

ఆ టముకు వినసడగనే అంతఃపురంలో
ఉన్న నవాబుగారి కుమార్తె మేడమీదనుంచి
తొంగి చూసి, మనసు నిలుపుకోలేక చర
చరా కిందికి దిగివచ్చి, చినలక్కయ్య
మెడలో పూలహారం వేసి, పైకి తీసుకు
పోయింది.

పల్లకి దించి బుజాలు తడుముని చూసు
కుంటూన్న లచ్చిరెడ్డిపాలెం ప్రజలు
నవాబుగారి కుమార్తె రావటం, చిన
లక్కయ్యను తీసుకుపోవటం కనిపెట్టనే
లేకపోయారు! వాళ్లు తలకోవిధంగా చెప్పు
కొంటూ అట్టే పైకి చూచేసరికి, అంతః
పురంలో నవాబుగారి కుమార్తె చుట్టికెచ్చే
తములపాకుల చిలకలు అందుకొంటున్న
చిన్నలక్కయ్య చిరునవ్వు నవ్వు తూ
వాళ్లకు కనుపించాడు!

అగ్గురుచక్రవర్తి కాలమందు హస్తినాపురంలో తులసిదాసు అనే రామభక్తుడు ఉండేవాడు. ఆయన రోజూ సమీప గ్రామానికి వెళ్లి అక్కడివాళ్లకి వాల్మీకి రామాయణం చదివి వినిపిస్తాండేవాడు. ఆయన గొప్ప పండితుడూ కవి మహాభక్తుడున్నా. అందువల్ల పురాణం చెప్పతేంటే, గ్రామస్థులందరికీ రామాయణం కళ్లకి కట్టినట్టుండేది.

ఆ వినటానికి వచ్చేవాళ్లలో ముసిలి బ్రహ్మచారి ఒకాయన అందరికంటే ముందే హాజరయ్యేవాడు. ఆయన చాలీ చాలని చిరుగుల అంగవస్త్రంతో వచ్చి, ఎంతో భక్తిశ్రద్ధలతో వింటూ ఉండేవాడు.

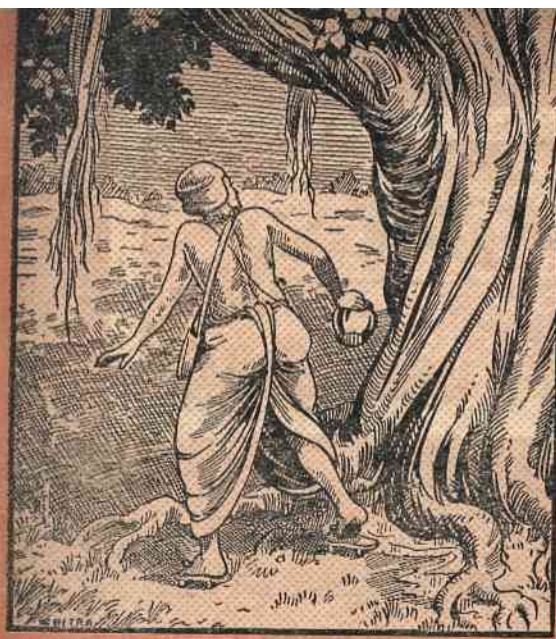
తులసిదాసు అందరికీ వినపడేటట్లు కంఠం ఎత్తి శ్లోకాలు చదివి, అర్థం చెబుతూవుంటే మాటిమాటికీ గొంతుక ఆర్పుకు పోతూండేది. అటువంటప్పుడు ఆ ముసిలి బ్రహ్మచారి మంచి నీరు తెచ్చి ఆయన

లోటాలో పోసి, 'దాహం పుచ్చుకోండి బాబూ!' అని అంటూ ఉండేవాడు.

రోజూ రాత్రి పురాణం ఐపోవటంతోనే తులసిదాసు తన రామాయణ పుస్తకమూ, చెంబూ పుచ్చుకుని హస్తినాపురం వచ్చేస్తూ, చెంబులో మిగిలిన నీటిని దారిలో ఒక రావిచెట్టు మొదట్లో పోసి పోతూవుండటం మామూలు. ఇలా చాలా కాలం గడిచింది.

ఒకనాటి రాత్రి ఆయన మామూలు ప్రకారం ఆ చెట్టుమొదట నీళ్లు పోసి తన దారిని పోతూంటే, "అబ్బాయ్, అగు" అని ఎవరో అన్నట్టు వినిపించింది.

'మనుష్యసంచారంలేని ఈ ప్రదేశంలో ఎవరు చెప్పా విలుస్త!' అని ఆశ్చర్యపోతూ తులసిదాసు నిలబడిపోయేసరికి బ్రహ్మరాక్షసుడొకడు చెట్టు దిగివచ్చి ఆయనకు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. వానిని చూచి తులసిదాసు భయపడేసరికి, 'సన్ను చూసి

నీవేమీ భయపడకు. నేనూ నీకుమల్లె ఒక పండితుణ్ణి. ఐతే దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించి, సాధుజనుల్ని హింసించటంవల్ల ఈ ఘోర రూపం పచ్చింది. సరే, నా కథకేమిలే, నీకేం వరం కావాలో కోరుకో' అన్నాడు.

తులసీదాసు అశ్చర్యంతో, 'అయ్యో, ఎంతమాట! నాకే వరమూ పడ్తుంది కాని, నా మీద మీకీ దయ ఎందుకు పుట్టుకొచ్చిందో చెప్పండి, సంతోషిస్తాను' అన్నాడు.

'దయ ఈ రికే పుట్టుకు రాలేదేయ్. దాహంతో పీక ఎండిపోతూ వున్న నాకు రోజూ నువ్వు ఇన్ని నీళ్లు పోసి పోతున్నావు. ఈ ఉపకారానికి ప్రత్యుపకారం చెయ్యా

లనిపించి, వరం ఇస్తున్నాను' అనిచెప్పాడు బ్రహ్మరాక్షసుడు.

అందుకు తులసీదాసు, 'మహాత్మా, నాకు ఏ కోరికా లేదు. నేను రామభక్తుణ్ణి. చిర కాలమై రామాయణం పురాణం చెబుతూ, రామనామమే జపిస్తూ జీవితం గడుపు కొస్తున్నాను. కాని ఇంకా ఆ శ్రీరాముని దర్శనం కాలేదు. ఆయన దర్శనం కలిగే టట్లు అనుగ్రహిస్తే చాలు, అంతకంటే నాకు కావాల్సింది ఏమీ లేదు' అంటూ తన మనసులోని కోరిక వెల్లడించాడు.

బ్రహ్మరాక్షసుడికి కాస్సేపటివరకూ నోట మాట రాలేదు. "అబ్బాయ్, నీవంటి మహాభక్తుడు కోరదగిన వరమే ఇది. కాని ఆ వరం సిద్ధింపజేసే శక్తి నాకు లేదు. అంతమాత్రాన నిరుత్సాహపడకు. నేను నీకు రామదర్శనం చేయించలేకపోయినా, చేయించగల మహానుభావుణ్ణి చూపెడతాను. ఆయన్ని నువ్వు రోజూ చూస్తూనే వున్నావునుమా!" అన్నాడు.

'ఎవరు బాబూ ఆయన?' అని అత్రంతో అడిగాడు తులసీదాసు.

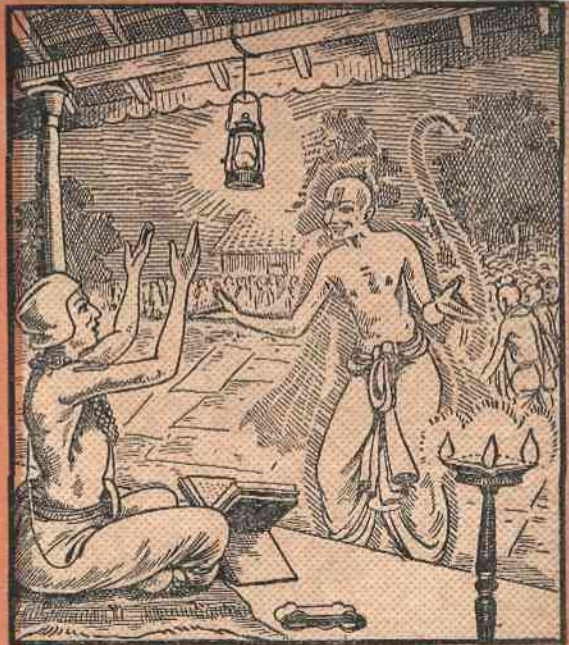
'నువ్వు పురాణం చెబుతూవుంటే రోజూ భక్తిశ్రద్ధలతో వచ్చి వింటూ మధ్య మధ్య

నీకు మంచినిరు తెచ్చి పోసే ఆ వృద్ధ బ్రహ్మచారి ఎవరని నీ ఉద్దేశం? రామ భక్తాగ్రేసరుడైన హనుమంతుడే ఆయన!' అని చెప్పాడు బ్రహ్మరాక్షసుడు.

ఈ మాట వింటంతోనే తులసిదాసు బ్రహ్మనందభరితుడై, ఆ బ్రహ్మరాక్షసుడి పాదాలు ముట్టుకుని సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు. వెంటనే బ్రహ్మరాక్షసుడికి ఆ ఘోరరూపం పోయి, దివ్యమైన తేజస్సుతో ప్రకాశించే ఒక గంధర్వుడై నిలబడ్డాడు.

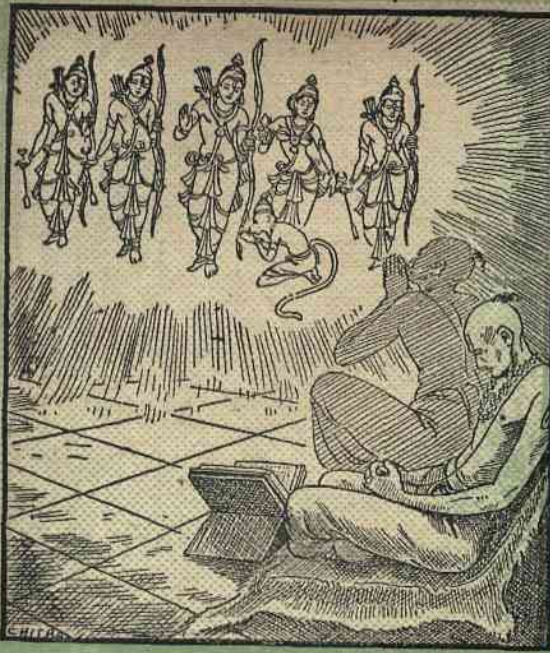
‘మహాత్మా, నీ స్మర్యవల్ల నా పూర్వ రూపం వచ్చింది నాకు! నే నెంత అదృష్ట వంతుణ్ణి! నీ మేలు ఎన్నటికీ మరువను. కొద్దికాలంలోనే నీకు శ్రీరామ కటాక్షం కలుగుతుంది, నాకు సెలవియ్యి’ అని వేనోళ్ల స్తోత్రంచేసి, అదృశ్యమయ్యాడు.

మరునాడు తులసిదాసు పురాణం చెబుతున్నా ధ్యానమంతా మామూలుగా వచ్చి కూచుని వింటూన్న ఆ వృద్ధబ్రహ్మచారిమీదనే ఉంది. త్వరగా ముగించేశాడు ఆరాత్రి. అందరూ వెళ్లిపోయారు. ముసిలి బ్రహ్మచారికూడా పోబోతూ, ‘ఏం దాసూ, రాచకార్యం ఏదైనా వచ్చిందా, ముందుగా ముగించేశావు ఇవాళ?’ అని అడిగాడు.

తులసిదాసు ఆయనకు పాదాశ్రాంతిపై ‘అన్నా! రాచకార్యమే ఉంది! నీకూ నాకూ ప్రభువైన ఆ శ్రీరామచంద్రుని దర్శనం నీవు నాకు చేయించాలి. నీ నిత్య దర్శనంతో ఇన్నాళ్ళూ సన్ను కటాక్షించావు. నువ్వు ఎంతచెబితే అంత రాముడికి! ఆయన్ని నాకు చూపించు’ అని పరిపరి విధాల వేడుకున్నాడు.

అంజనేయుడు చిరునవ్వుతో ‘ఏవేషం వేసినా నా సంగతి తెలిసిపోయిందే వీనికి’ అనుకొని, ‘సరే వెళ్లు. స్వామిదర్శనం బోతుందిలే’ అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు.

ఆరాత్రి తులసిదాసు ఇంటికివెళ్లి శ్రీరామ చంద్రుణ్ణి ధ్యానిస్తూ కూర్చునేటప్పటికి చిన్న కునుకువచ్చింది. ఆ కునుకులో ఒక కలవచ్చి, ఆయనకు శ్రీరామచంద్రుడు సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులతో సహా ప్రత్యక్షమయ్యాడు. తులసిదాసు ఆనందానికి మేరలేకపోయింది.

అలా ఎంతోసేపుగా నిలబడిపోయివున్న శ్రీరాముడు తులసిదాసుని 'ఏమోయ్, ఇంక నేను వెళ్లవచ్చునా?' అని ప్రశ్నించాడు.

ఈప్రశ్నకు సీతాదేవి 'ఏమండీ, ఇతనితో మనం చెప్పదలుచుకున్న మాట మరిచే పోయినట్టున్నారే!' అని జ్ఞాపకంచేసింది.

‘ఏమిటి సెలవు తల్లీ?’ అని ఆతంతో అడిగాడు తులసిదాసు.

అందుకు సీతాదేవి ‘తులసిదాసు! వార్తీకి రాసిన రామాయణం సంస్కృతంలో ఉంది. ఆ భాష ఇప్పుడు అందరికీ అర్థం కావటంలేదు. కనుక నువ్వు రామాయణాన్ని హిందీలోరాస్తే బాగుంటుందని మా వుద్దేశం’ అనిఅనటం, ఆ దంపతులు అదృశ్యం కావటం, తులసిదాసుకి మెలకువ రావటం ఒక్కమాటుగా జరిగినై.

సీతారాముల ఆజ్ఞ తలదాల్చి, తులసిదాసు వెంటనే తాటాకులూ గంటమూతెచ్చి హిందీభాషలో రామాయణం రాయటం ఆరంభించాడు.

రామాయణంవంటి మహాగ్రంథం దీక్షగా రాయటానికి ప్రశాంతత అవసరమని తలచి, ఆ ఊరువదిలి తులసిదాసు సరాసరి కాశీలో మకాం పెట్టాడు. కాశీలో గొప్ప గొప్ప పండితులెందరో ఉన్నారు. వాళ్లతో స్నేహించేసి, తను రాసినంతవరకు ఏరోజు కారోజు చూపెట్టేవాడు. కొందరు, ‘ఇలా అందరికీ అర్థమయేభాషలో రాసి లోకోపకారం చేస్తున్నావు తులసిదాసు, ధన్యుడవోయ్!’ అని మెచ్చుకున్నారు.

మరికొందరు 'రామాయణం సంస్కృతం లోనే ఉండాలి గాని మరొకభాషలో రాస్తే అపవిత్రం అయిపోతుంది!' అంటూ దూషించారు. ఏమైతేనేం, తులసీదాసుపేరు ప్రఖ్యాతులు దశదిశలా ఇట్టే వ్యాపించినై.

ఒకనాడు తులసీదాసు ఆశ్రమంలోకి ఒక స్త్రీవచ్చి ఆయనకు సమస్కరించింది. ఆయన తన వ్రాతధోరణిలో ఉండి, 'దీర్ఘ సుమంగళీభవ! పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధిరస్తు!' అని ఆమెను దీవించి, మళ్ళీ తనమానాన తను రాసుకుంటున్నాడు.

ఆమె సంతోషించటానికి బదులు వెక్కి వెక్కి యేడపటం మొదలెట్టింది. ఆయన వంచిన తల యెత్తి, 'ఏమితల్లీ, ఎందుకు దుఃఖిస్తున్నావ్?' అని అడిగేడు.

అందుకు ఆమె, 'స్వామీ, నాభర్త ఈ ఉదయమే మరణించాడు. శవాన్ని గంగ ఒడ్డుకి తీసుకెళ్ళేరు. నేను ఆయనతో సహా గమనం చెయ్యటానికి వెడుతూ మహాత్ములైన మీకు సమస్కరించి పొదామని ఇలా వచ్చాను' అంది.

ఆయన నిర్దాంతపోయాడు. 'తల్లీ, శ్రీ రామచంద్రుడే నా నోటివెంట అలా పలికించాడు. కనుక నీవు అదృష్టవంతురాలి

వన్నమాట. రాము డెన్నడూ ఆడితప్పలేదు. నా నోట ఆయన పలికించిన ఈమాటలు కూడా అబద్ధం కావటానికి వీలులేదు. నీవు గంగఒడ్డుకి పోయి, శవాన్ని ఇక్కడకు రప్పించు చూదాం' అన్నాడు.

ఆమె గబగబా పరుగెత్తుకెళ్ళి, భర్త శవాన్ని వెంటబెట్టుకు వచ్చింది.

తులసీదాసు శ్రీ రాముణ్ణి ధ్యానించి, 'స్వామీ, బండరాయిని లావణ్యవతిగా మార్చిన మహానుభావుడవు. నీకు అసాధ్య మేమున్నది? ఈయనను పునరుజ్జీవితుని చేసి, నామాట నిలబెట్టు తండ్రీ!' అంటూ ప్రార్థించాడు.

అతడలా ప్రార్థించుతూ వుండగానే ఆ శవం నిద్రలోంచి మేలుకున్నవాడికిమల్లే లేచి కూర్చోనేసరికి ఆ స్త్రీ చెప్పలేని అనందంతో పరిపరివిధాల తులసిదాసుకి కృతజ్ఞత కనపరుస్తూ వెళ్లిపోయింది.

ఈ సంగతి అక్కరుచక్రవర్తికికూడా తెలిసి ఆయన దర్బారులో పండితుల యెడట తులసిదాసు మహాత్మాన్నిగురించి మెచ్చుకోసాగాడు.

తులసిదాసంటే కిట్టని ఆ పండితులు “ప్రభూ! ఆయనకు మహాత్మ్యంలేదు ఏమీ లేదు. అంతా ఉత్తది. పైగా యిప్పుడు సంస్కృత రామాయణాన్ని హిందీలోరాసి

అపవిత్రంకూడా చేస్తున్నాడు. దీనివల్ల దేశానికి ఏమిఉపద్రవం వస్తుందో యేమో!” అంటూ అసూయ వెలిగక్కారు.

వెంటనే ఫాదుషా తులసిదాసుని రప్పించి “ఏమిటయ్యా నువ్వు కాశీలో ఏదో గమ్మత్తులు చేస్తున్నావుట! చచ్చిన వాణ్ణి బ్రతికించావుట నిజమేనా?” అని గద్దించి అడిగేడు.

తులసిదాసు, “అయ్యా, నేను కాదు. శ్రీరామచంద్రుడే బ్రతికించాడు” అన్నాడు.

“శ్రీరామచంద్రుడా? ఏడి, అతణ్ణి నాకు చూపించు. చూపలేక బూటకంమాటలు చెప్పావంటే శిక్ష వేయిస్తానుమా” అని బెదిరించాడు పాదుషా.

తులసిదాసు ఏమో చెప్పబోతుంటే వినిపించుకోక ఫాదుషా భటుల్ని పిలిచి, “ఆ రామచంద్రుడెవరో నాకు చూపేవరకూ ఇతనిని ఎక్కడికీ కదలనివ్వవద్దు” అని ఆజ్ఞాపించి వెళ్లిపోయాడు.

కాస్సేపటికి పృథ్వీబ్రహ్మచారివేషంలో హనుమంతుడు అక్కడికివచ్చి, కూడా తెచ్చిన తాటాకులూ గంటం ఆయనకిచ్చి, “దాసూ, నువ్వేం బాధపడక, నీ రామాయణం రాసుకుంటూ కూచో. పాదుషా పని

నే చూస్తానులే!' అని దైర్యంచెప్పి వెళ్లి పోయాడు.

తెల్లవారేసరికల్లా పాదుషా పట్టణమంతా ఎక్కడ చూసినా కోతులతోటి కొండ ముచ్చలతోటి నిండిపోయింది! ఏయింటి మీద చూసినా ఒక్క పెంకుకూడా లేదు! ఏ చెట్టుని చూసినా ఒక్క కాయకూడా మిగలలేదు. వీధులమ్మట వెళ్లేవాళ్లని ఒక్కొక్కళ్లనే పట్టుకుని పీకి వదలిపెట్టేయి కోతులు! ఎవరేమి ఎక్కడ పెట్టుకున్నా ఉండనియ్యక ఎత్తుకుపోయాయి. ఎక్కడ నలుగురు చేరినా వాళ్లమీద ఏకొండమువ్వు దభిమని ఉరికి హడలగొట్టేది. ఆ నాడు ఉదయం పాదుషా అంతఃపురంలోనూ కోతులే! నాలుగు మహావానరాలు వచ్చి, ఆయన పడుకున్న మంచాన్ని మోసుకు పోయి, దొడ్లో ఉబ్బెత్తుగా పడవేశాయి! ఆయనకి మెలకువ వచ్చి చూసుకునే టప్పటికి ఏముంది? ఎక్కడ చూసినా కోతులమయమే! ఎవరిని చూసినా రక్కులూ రక్తమే!

ఏమిటిదంతా? అని వాకబుచేసేసరికి, మంత్రవచ్చి, 'ప్రభూ, సాధురూపుడైన తులసీదాసుని నిర్బంధించినందుకు

శ్రీరామచంద్రుడు కోపగించి ఈ కోతుల మూకని పంపాడేమో అని నాకు తోస్తుంది' అన్నాడు.

అక్కరు చక్రవర్తి యొకాయెకిని తులసీ దాసు ఉన్నచోటికి వెళ్లి, 'మహాత్మా, నావల్ల అపరాధం జరిగింది. ఈ కోతుల్ని ఎక్కణ్ణించి రప్పించావో అక్కడికి పంపియ్యి' అని పరిపరివిధాల ప్రాధేయపడ్డాడు.

తులసీదాసుకి కోతులొచ్చాయన్నసంగతే తెలిదు. ఏమంటే ఆయన తన వ్రాత ధోరణిలో ఉన్నాడు. అంతేకాకుండా కోతులు ఆ దరికి రాలేదు. 'కోతు లేమిటి!' అంటూ ఆయన బయటకొచ్చి చూచేటప్పటికి,

వానరసేన అంతా బుద్ధిమంతులకు మల్లే
తలలు వంచుకుని కూర్చునివుంది !

అనందభరితుడైన తులసిదాసు
అక్కరుతో, ప్రభూ, నీవెంత అదృష్టవం
తుడవయ్యా ! శ్రీరామచంద్రుని దర్శనం
నీకు కాబోతోంది ! వారిరాకను తెలుపుతూ
ఈ కోతులు వచ్చాయి... శ్రీరామచంద్రు
డికి ఇలాంటిసేనలు డెబ్బైరెండున్నాయి.
అందులో ఇప్పుడు ఒక్కటే వచ్చింది.
ఆ డెబ్బైరెండూ వచ్చినపిమ్మట, శ్రీరాముల
వారు సీతాదేవిని, లక్ష్మణ, భరత,
శత్రుఘ్నుల్ని, హనుమంతుణ్ణి, సుగ్రీవ,
విభీషణుల్ని వెంటబెట్టుకుని వస్తారు !
ఏచక్రవర్తికి పట్టని అదృష్టం పట్టింది
నీకు !' అంటూ, పాదుషానిమిత్రాన తనకు
కూడా శ్రీరామదర్శనం కలుగబోతుందన్న
సంతోషంతో పొంగిపోయాడు.

అక్కరుమాత్రం హడలిపోయాడు ! ఒక్క
సేనవల్లనే ఇంత అల్లకల్లోలం జరిగిందే,

మిగతా డెబ్బైయొక్క వానరసేనలువస్తే
ఇంకేమైనా ఉందా ? అని ఆయన భయం.

పాదుషా తులసిదాసు కాళ్ళమీదపడి,
'మహాత్మా, ఆ సేనలూ వద్దు, రాముడూ
రావద్దు ? ఈ కోతుల్ని పొమ్మను, నీకు
పుణ్యం ఉంటుంది !' అని గోలపెట్టేడు.

తులసిదాసు హనుమంతుణ్ణి తలుచు
కునేసరికి కోతులూ, కొండముచ్చులూ
ఎక్కడివక్కడ మాయమయాయి.

పాదుషా నాటినించి సాధువులను
బాధించకూడదని నిశ్చయించుకొని, తులసి
దాసుని అనేకవిధాల సత్కరించి, సురక్షి
తంగా మళ్ళీ కాశీకి పంపేశాడు.

మరికొంతకాలానికి తులసిదాసు తన
హిందీరామాయణాన్ని పూర్తిచేసి జన్మ
చాలించి శ్రీరామునిలో ఐక్యమయ్యాడు.
ఆయన దేశానికి అర్పించి వెళ్ళిన హిందీ
రామాయణంవల్ల తులసిదాసు కిర్తి శాశ్వ
తంగా ఉండిపోయింది.

లోకోపకారి

వైకుంఠరావు కాశీ ప్రయాణం చెయ్యటం యిదే మొదటిసారి. రైలు మదరాసు స్టేషను విడిచిన దగ్గరనుంచీ ఆయనకు ఒకటే ఆలోచన—'కాశీలో ఎక్కడ బస చెయ్యటమా?' అని. తోటి ప్రయాణికులలో కాశీ దాకా వచ్చేవాళ్లు ఒక్కరూ కనబడలేదు.

మొగల్ సరాయి స్టేషనులో ఒకతను వైకుంఠరావుకు తోడుదొరికాడు. "మీ రేమీ కంగారుపడకండి. మీ మదరాసు అతనే ఒక అతను బస ఏర్పాటు చేశాడు. మిమ్మల్ని అక్కడ దిగవిడుస్తాను" అన్నాడు అతను.

కాశీ స్టేషను చేరుకున్నాక ఆ స్నేహితుడు టాక్సీ మాట్లాడగా, అందులో వారు బయలుదేరారు. మరికొంచెం సేపటిలో టాక్సీ ఒక పెద్ద మేడముందు ఆగింది. ఆ స్నేహితుడు "ఇదేనండి నేను చెప్పిన బస. మీరు నేరుగా లోపలికి వెళ్లవచ్చు. మరి నేను సెలవు తీసుకుంటాను" అన్నాడు.

వైకుంఠరావు "ఇది టాక్సీ వానికివ్వండి" అంటూ ఒక అయిదురూపాయల నోటు ఇవ్వబోయాడు. ఆ స్నేహితుడు వుచ్చుకోకుండానే టాక్సీ ఎక్కి వెళ్లిపోయాడు.

తలవని తలంపుగా ఈ కొత్త వూరిలో తనకు యిలా సహాయపడిన ఆ అపరిచిత స్నేహితుణ్ణి మనసులో మెచ్చుకుంటూ, తన పెట్టి బెడ్డింగూ తీసుకుని ఇంటిలో అడుగు పెట్టేసరికి, ఋషిలాంటి ఒకాయన "దయచేయండి, దయచేయండి" అంటూ ఎదురువచ్చి లోపలికి తీసుకుపోయాడు.

వైకుంఠరావు, తను ఎక్కడినుంచి వచ్చినదీ, తనకు సహాయపడిన ఆ అపరిచిత స్నేహితుని సంగతి అంతా వివరంగా తెలియజేస్తూ, "ఇంతకూ తమ పేరు అడగటం మరిచానే" అన్నాడు.

'నా అసలు పేరు రామనాథం. కాని ఎక్కువమంది నన్ను 'లోకోపకారి' అని

పిలుస్తుంటారు. నేనూ మద్రాసువాడినే కనుక మనవాళ్లంటే వుండే అభిమానంకొద్దీ నాకు చేతనైన సహాయం చేస్తుంటాను. ఇంతమాత్రానికే ఉప్పొంగిపోయి మనవాళ్లు నన్ను 'లోకోపకారి' అంటారు" అని చెప్పాడు.

ఆ తర్వాత లోకోపకారి, వైకుంఠరావుకి విశాలమైన ఒక గది చూపించి "మీ సామాను ఈ గదిలో వేసుకోండి" అన్నాడు.

వైకుంఠరావు, "మరేతే తాళంకూడా" అనబోయేసరికి లోకోపకారి పకపకా నవ్వి "క్షమించండి. తాళాలతో నాకు పనిలేదు. వీధివాకిలిదగ్గరనుంచి అన్ని తలుపులూ తీసేస్తుంటాను. అయినా ఒక్క పూచిక

పుల్లకూడా పోదు. పోనివ్వండి. సాయంత్రం అలా పూళ్లోకి వెళ్లినప్పుడు ఒక తాళం కొనుక్కొందుకుగాని. అంతవరకూ మీపెట్టె తాళం గదికి వేసుకోండి" అన్నాడు.

తర్వాత వాళ్లు భోజనాలన్నీ ముగించు కుని విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. కాస్త చల్ల బడిన తర్వాత యిద్దరూ కలిసి పూళ్లోకి బయలుదేరారు. వైకుంఠరావు తన పెట్టె తాళం తీసి గదికి వేసుకున్నాడు. కాని లోకోపకారి మాత్రం అన్ని తలుపులూ బార్లగా తెరిచివుంచే బయలుదేరాడు.

తర్వాత వాళ్ళు పూళ్ళో వింజలూ విశేషాలూ చూచుకుని, చివరికి ఒక తాళాల అంగడికి వెళ్ళారు. మంచి గట్టి తాళం ఒకటి చూచి కొన్నాడు వైకుంఠరావు. చీకటి పడే వేళకు తిరిగి యిల్లు చేరుకున్నారు.

ఎక్కడ ఉంచివెళ్ళిన వస్తువులు అక్కడనే వుండటం చూచి లోకోపకారి చెప్పింది నిజమని తోచింది వైకుంఠరావుకి.

తన అతిథికి అన్ని సౌకర్యాలు కలిగిస్తూ వున్నాడు లోకోపకారి. పైగా, వైకుంఠరావు చేతిడబ్బు ఒక్క డమ్మిడి అయినా ఖర్చు కాకుండా అన్ని ఖర్చులూ తనే భరిస్తున్నాడు. ఇందుకు వైకుంఠరావు ఉప్పొంగిపోయాడు.

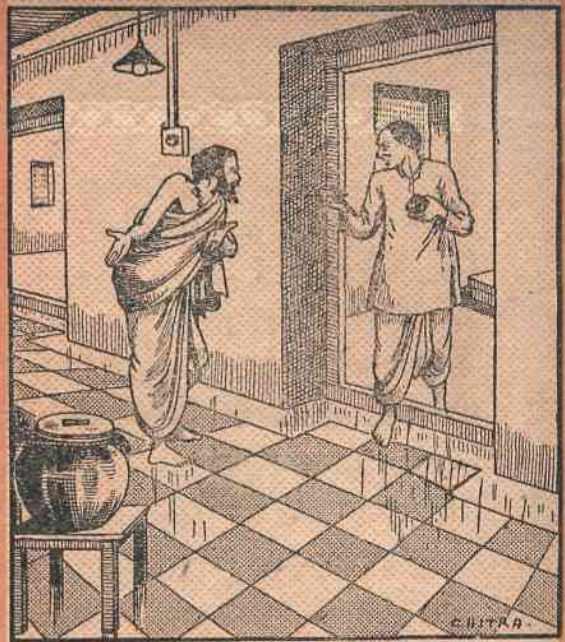
ఇక రేపు తిరిగి యింటికి బయలుదేరుతామనగా వైకుంఠరావు “స్వామీ. మీ మేలు మరువలేను. మీరు చూపిన ఆదరానికి, చేసిన సహాయానికి ఎంత యిస్తే...” అని యింకా ఏమో అనబోతుండగా—

లోకోపకారి, “ఏమిటి! డబ్బు యివ్వు దలిచారా? అంటే మీ డబ్బుకోసం యిలా సేవ చేస్తున్నాననుకున్నారన్నమాట!! ఓమిందండి. నేను అలాంటివాణ్ణి కాను. మీది ఒక్క దమ్మిడి నాకు వద్దు. కేవలం లోకోపకారమే నా జీవితాశయం” అన్నాడు.

వైకుంఠరావు “మన్నించండి. వారం రోజులు మీతో వుండికూడా మిమ్మల్ని అర్థం చేసుకోలేక, మీ మనస్సు నొప్పించాను. కాని ఒక్క వంద రూపాయలైనా తమరు అంగీకరించాలి. దీన్ని లోకోపకారానికే విని యోగించండి” అన్నాడు ఎంతోవినయంగా.

“సరే, దాంట్లో వెయ్యండి” అంటూ లోకోపకారి ఒక దిబ్బెంపైపు చూపాడు. వైకుంఠరావు ఒక సూరు రూపాయల నోటు దానిలో వేశాడు.

ఆ సాయంత్రం వాల్లిద్దరూ పూళ్ళోకివెళ్ళి చివరిసారిగా మళ్ళీ విశ్వేశ్వరుని దర్శించుకుని చీకటిపడే వేళకు యింటికి తిరిగి

వచ్చారు. వైకుంఠరావు గది తలుపు తెరిచి చూచేసరికి ఏముంది? తన పెట్టె తెరిచి వుంది. గుడ్డలు అన్ని చెక్కుచెదరకుండా వున్నవి కాని, పైకం ఒక్క దమ్మిడి ఐనా లేదు. ఇంతలో లోకోపకారికూడా అక్కడకు వచ్చి, “మీసామాసంతా వుందా?” అన్నాడు.

“అ, సామానువున్నది. కాని పెట్టెలోపైకం పోయింది. చిత్రమేమిటంటే గది తాళం వేసింది వేసినట్లుగానే వుంది” అన్నాడు.

“ఏమిటి! వేసిన తాళం వేసినట్టే వున్నదా? ఆ దుర్మార్గులెవరో వంటయింట్లో వంట కుండలుకూడా పగలగొట్టి పోయారు. యింతకాలంగా ఈ యింట్లో ఉంటున్నాను

కాని ఎన్నడూ ఒక్క పూచికపుల్ల పోయి
ఎరగను. నాసామాను పోయినందుకు నేను
విచారించటం లేదు. ఇదంతా నాదికనుకనా.
లోకులదేకదా? మీ విషయమే చాలా విచా
రంగా వుంది నాకు ” అన్నాడు.

“ ఏం చేస్తాం లేండి! ఇంతకూ నేను
దురదృష్టవంతుణ్ణి. నా మూలకంగా మీ
సామాను పోయింది. ఏమిటి చెయ్యటం?
పోలీసు రిపోర్టిస్తే?” అన్నాడు వైకుంఠరావు.

“ మీ భ్రమగాని, పోయిన సొమ్ము మళ్లీ
దొరుకుతుందటండీ. రిపోర్టు యివ్వటానికేం
ఈ క్షణం యిచ్చి రావచ్చు. కాని అదంతా
వృధా ప్రయాస. నామటుకు నేను రిపోర్టు
యివ్వను. ఎందుచేతనంటే అది నాసొమ్ము
కాదుగదా?—పోతే, మీరు తిరిగి యిల్లు
చేరుకోవటం అంటారా. దిబ్బెంలో మీరు
వేసిన పైకం తీసుకోండి ” అంటూ లోకోప
కారి దిబ్బెంలోంచి ఆ నూరురూపాయల
నోటు తీసి యివ్వబోయాడు.

వైకుంఠరావు అడ్డుపడి, “ అంతావద్దు.
రైలుచార్జీ యిప్పించండి చాలు ” అన్నాడు.

“ మీయిష్టం ” అని లోకోపకారి నలభై
రూపాయల మాత్రంతోనే వైకుంఠరావుకిచ్చి
ఆ రాత్రికిరాత్రే ప్రయాణంవేసి పంపాడు.

* * *

ఒక ఏడాది గడిచింది. ఒకనాటి వుదయం
వైకుంఠరావు పత్రిక చదువుతుండగా ఒక
వార్త కనుపించింది. “ కాశీయాత్రకు వచ్చే
యాత్రికులను మోసపుచ్చుతూ వచ్చిన
'లోకోపకారి' ముఠా అరెస్టు. 'లోకోపకారి'కి
మూడేళ్ల కఠినశిక్ష ” అని వుంది. ప్రకటన
పూర్తిగా చదివినతర్వాత, మొగల్ నరాయిలో
తనకు పరిచయం కలిగిన ఆ స్నేహితుడూ,
తాళాల అంగడివాడూ, మరికొందరూ,
ఒక ముఠా అనీ, ఆ ముఠాకంతకూ
'లోకోపకారి' నాయకుడనీ, వైకుంఠరావు
గ్రహించి చెప్పగా, ఇది చదువుకుని
యింటిల్లిపాదీ తెగనవ్వుకున్నారు.

బుద్ధభగవానుడు అవతరించిన కాలంలో సవరుడనే వేటకాడు ఒకడు ఉండేవాడు. వాడికి విల్లువంచి కొట్టగల జబ్బువుష్టి, గురి తప్పకుండా వెయ్యగల నిశితదృష్టి, ఉన్నాయి. వీటికితోడు 'నావంటి వేటగాడి పథాలుగు లోకాలలోనూ ఉంటాడా' అనే గర్వంకూడా ఉండేది వాడికి. తెల్లవారింది మొదలు ప్రాద్దుగ్రుంకేపరకూ జంతువుల్ని వేటాడి చంపటమే వాడి పని. 'ఆ వేటంతా మాంసంకోసమేనా?' అంటే కాదు. బాణం దెబ్బతగిలి పడిపోయిన జంతువు విలవిల తన్నుకు చస్తూంటే, అలా చూస్తూ నిలపడడమే వాడికి ఆనందం.

కరుణామయుడైన బుద్ధభగవానుడు, వాడికి బుద్ధిచెప్పాలని తలచాడు.

మీరూ నేనూ ఐతే సవరుడితో. 'ఒరేయ్ అబ్బీ, ఏమిటా ఈపని?' అని మందలించబోతాం. బుద్ధదేవుడి పద్ధతి అదికాదు.

ఎవడు ఏ తప్పుచేసినా, 'ఇది తప్పు' అని వాడంతట వానికే తెలిసివచ్చేట్టు చేసేవాడు.

ఒకనాడు సవరుడు యథాప్రకారం అరణ్యంలోకి వచ్చేసరికి ఆయన కూడా సరిగ్గా సవరుడికిమల్లనే తయారై పచ్చి వాడికి ఎదురయ్యాడు. సవరుడు, 'ఎవరవయ్యా నువ్వు?' అని గద్దించి అడిగేడు.

'నేనూ ఒక వేటగాణ్ణి. నా పేరు సవరుడు' అన్నాడు బుద్ధుడు.

ఈమాట వినేసరికి అసలు సవరుడికి కోపంతోబాటు విడ్డూరంకూడా తోచింది. 'నా ఆడవిలో ప్రవేశించటమే కాకుండా, నా పేరు కూడా పెట్టుకున్నాడే!' అనుకొంటూ, "ఊరికే విగ్రహపుష్టి ఉంటే సరా? నాకున్న చాక చక్కం, నేర్పూ ఉండాలి. నేను ఎంత వేగంగా పరుగెత్తే లేడినైనా ఒక్క బాణంతో గురితప్పకుండా కొట్టగలను. నువ్వు కొట్టగలవా?" అన్నాడు.

కొత్త వేటగాడు చిరునవ్వుతో “ఒక్క రేడినే కాదు; ఒక్కదెబ్బకు వందలకొద్దీ లెళ్లను కొట్టగలను, అన్నాడు.

‘కోతలు కొయ్యకు కోయరాజా’ అని పకపకా నవ్వుటం మొదలెట్టేడు సవరుడు.

‘కోతలు గాదు. చేతలే. చూద్దుగాని రా’ అని, కూడా తీసుకుపోయాడు. వాళ్లిద్దరూ పదిబారలు నడిచారో లేదో దూరాన లెళ్ల గుంపు ఒకటి కనుపించింది. ముప్పయి యెళ్లనుంచి అడవిలో తిరుగుతున్నా ఎన్నడూ అన్ని లెళ్లు ఒక్కమాటుగా కన పడలేదు అసలు సవరుడికి, అందుచేత ‘ఎన్ని లెళ్లో! వందకిపైనే ఉంటాయి’ అన్నాడు.

అప్పుడు కొత్తవేటగాడు, ‘లేనిపోని ఊహలెందుకు? వాటి నన్నిటినీ నేను నా బాణంతో పడగొడ్తాను, నువ్వు వెళ్లి లెక్క పెడుదుగాని’ అన్నాడు. అంటూనే ఒక బాణంతో లెళ్లమందను గురిపెట్టి కొట్టేడు. ఆ బాణం మనేవేగంతో వెళ్లి, ఒకదానిపక్క నొకటి పరుగెత్తి పోతూన్న ఆ లెళ్ల కంఠాల లోంచి దూసుకుపోయి, లెళ్లన్నీ తమల పాకులమోదలకుమల్లె ఒక్కసారిగా నేల పైకి ఒరిగిపోయాయి!

అప్పుడు భగవానుడు “వెళ్లవోయ్ వెళ్లు. ఎన్నిలెళ్లు పడ్డాయో లెక్కపెట్టిరా. వచ్చే టప్పుడు ఒక్కదాన్ని తెచ్చుకో. నీకూ, నీ సంసారానికీ కూడా నాలుగు రోజుల విందుకు సరిపడుతుంది” అన్నాడు.

సవరుడు వెళ్లి, పడివున్న లెళ్లను లెక్క పెట్టేడు. సరిగ్గా ఐదువందల లెళ్లు ఉన్నాయి. “ఒక్క బాణంతో ఐదువందల్ని పడేశాడు! ఈయనెవరో మాయగాడు గాని సామాన్యపు వేటగాడుమాత్రం కాదు” అనుకుంటూ సవరుడు వాటిల్లో ఒకదాన్ని ఎత్తబోయాడు. కాని దాన్ని వాడు ఎత్తనేలేక పోయాడు! ఏనుగునైనా అవలీలగా ఎత్త గల ఐలం సవరుడిది. ఆ ఒక్క రేడినే

ఎత్తలేక పోయాడంటే చిత్రంగాక, మరి ఏమిటి? 'మరొక లేడిని ఎత్తుదాం' అని ప్రయత్నించాడు. కాని, ఏ లేడిని కడివినా అంత బరువుగానూ ఉండి, వాడు ఎత్తలేక ఉత్తచేతులతో తిరిగి రావలసివచ్చింది.

వస్తూనే సవరుడు కొత్త వేటకాని పాదాలపై పడి "మీరెవరో అసామాన్యులుగా ఉన్నారు. దెబ్బకి ఐదువండల జంతువుల్ని ఎలా పడగొట్టగలిగారు? ఈ కిటుకు నాకు చెప్పరా?" అని బ్రతిమాలేడు.

బుద్ధభగవానుడు, "ఈ వేటకిటుకు తెలుసుకోవాలంటే నువ్వు అధమం ఒక నెల రోజులైనా మాంసం ముట్టకూడదు. పళ్లూ ఫలాలే తినాలి. ప్రాణహింస తల పెట్టకూడదు. ఇలా దీక్షగా ఒక్క నెల గడపగలిగితే అప్పుడు నేను వచ్చి నీకు ఈ రహస్యం చెపుతాను" అన్నాడు.

సవరుడు 'సరే' నన్నాడు. 'నెలా అయ్యాక వస్తాన'ని చెప్పి మాయవేటకాడు వెళ్లిపోయాడు.

మొదట్నుంచీ మాంసం అలవాటైన సవరుడికి, అది మానెయ్యటం అంటే కొద్ది రోజులు కష్టమే అనిపించింది. చిన్నప్పటి నుంచీ వేట అలవాటైనవాడికి విల్లమ్ములు

చిలక్కొయ్యకు తగిలించటంతోనే ఏమి తోచేదికాదు. కాని ఒక మర్మాన్ని సాధించాలని దీక్ష వూనాడు గనక విల్లు పట్టకుండా మాంసం ముట్టకుండా వ్రతాన్ని కాపాడుకుంటూ వచ్చాడు. క్రమేణ ఇది అలవాటై మాంసం తినకపోతే గడపకపోదన్న సంగతి తెలిసివచ్చింది. 'అహారంకోసమని ఒక జంతువు ప్రాణాన్ని నిలుపునా తీసేయ్యటం మేమిటి?' అని తోచింది. ఇటువంటి ఆలోచనలోపడ్డ సవరుడికి ఇదివరలో తాను వినే దానికని బాణాలతో కొట్టిన జంతువులన్నీ విలవిల కొట్టుకుంటూ ఒక్కమాటుగా కళ్లయెదుట ప్రత్యక్షమయాయి. 'నేరులేని ఈ

జీవాలను నేను ఎందుకు చంపినట్టు? నా వినోదం నాశనంగానూ' అనిపించి, ప్రాణులంటే కొత్తగా గౌరవం యేర్పడి కిరాతుడైన సవరుడు పరమసాధువుగా మారేడు.

గడువునాటికి బుద్ధభగవానుడు మళ్ళీ వేటకాని రూపంలో వచ్చి, 'సవరా, ఆ కిటుకు చెప్పమన్నావా?' అన్నాడు.

సవరుడు వణికిపోతూ, 'వద్దు బాబూ, వద్దు. దెబ్బకొక ప్రాణం చొప్పున ఎన్నో ప్రాణాలు తీసి ఎంతో పాపం సంపాదించాను. నీ కిటుకు నేర్చుకుని, దెబ్బకి ఐదువందలుచొప్పున చంపి ఇంకా నరకంలో పడిపోమ్మంటావా?' అంటూ, పశ్చాత్తాపం వెల్లడించాడు.

అప్పుడు బుద్ధభగవానుడు తన నిజరూపంలో ప్రత్యక్షమై 'సవరా! విచారించకు. ఈ దీక్షతోనే కడవరకూ ఉండు' అన్నాడు.

సవరుడు భగవానుని పాదాలపై బడి, 'స్వామీ, నాలో జీవకారుణ్యం కలిగించ

టానికి మీరు వేటకానిరూపంలో వచ్చారన్న సంగతి ఆ రోజున తెలుసుకోలేకపోయాను. ప్రభూ! నాకొక్కమాట చెప్పండి. ఆ రోజున తమరు ఒక్కబాణంతో ఐదువందల లేళ్లని పడగొట్టారు. నేను ఎంతో బలం ఉండికూడా ఒక్కదానినైనా ఎత్తలేక పోయాను ఎందుచేత?' అని అడిగేడు.

భగవానుడు, "నాయనా! ఇదీ ఒక ప్రశ్నయేనా? ఎన్ని ప్రాణులనైనా పడగొట్టగలం గాని ఒక్కదానినైనా లేవదియ్యలేము. ఈ సంగతి నీకు తెలియటానికే అనాడు వాటి బరువు తెలిసేటట్టు చేశాను. ఎన్ని ప్రాణాలైనా తియ్యవచ్చుగాని ఒక్క ప్రాణంకూడా పోయ్యలేము సవరా! ప్రాణం పోయ్యటానికి శక్తిలేని మనకు ప్రాణం తీసుటానికి హక్కు ఏక్కడిది? కనుకనే జీవహింస చేయటం మహాపాపమని పెద్దలు చెబుతారు" అంటూ సవరుడికి మోక్షమార్గం చూపి అంతర్ధానమయ్యాడు.

జిరాఫీ మొడ పొడుగ్గా వుంటుంది

ఎందుకో తెలుసా?

పూర్వకాలమందు ఖడ్గమృగమూ జిరాఫీ చాలా దోస్తగా ఉండేవి. ఒకరోజున అవి మైదానంలో మేస్తూవుండగా, ఖడ్గమృగం ఇలా అన్నది: “నేస్తం! నేస్తం!! మనం బొత్తిగా పొట్టిగావున్న కారణంచేత అడ్డమైన జంతువులూ కాళ్లతో తొక్కి ఈ పసిరికనే మేయ వలసిన కర్మం పట్టింది. మనకే పొడవుపాటి మొడ ఉన్నట్టయితే చెట్లపై నుండే పరిశుభ్రమైన చిగురుటాకులు ఎప్పటికప్పుడు తాజాగా తుంపుకొని తిన వచ్చుకదా!” అని.

ఇందుకు జిరాఫీ “మనం ఇలా ఉండా లని దేవుడే వుద్దేశించినప్పుడు ఇక చేయ గలదేముంది, అనుభవించటం తప్ప” అని వేదాంతపరంగా మాటాడింది.

అప్పుడు ఖడ్గమృగం బాగా ఆలోచించి, “నేస్తం!—నాకొక చక్కటి ఉపాయం తోస్తున్నది. ఏమిటి అంటే: దేముణ్ణికూడా

ధిక్కరించగల బుద్ధిబలం కలిగిన మానవు డున్నాడు. వాని శక్తికి మించిన శక్తి లేనే లేదు. కనుక, పోయి అతన్ని ఆశ్రయిస్తే తగిన ఆలోచన చెబుతాడు” అని చెప్పింది.

ఆ ప్రకారం రెండూ కలిసి మానవుని వద్దకు వెళ్లి, తమ కోరికను వెల్లడించి, మానవుడు అవి చెప్పినదంతా విని, వాటికి ఉపకారం చేయటానికి వప్పుకొన్నాడు. “మీరిద్దరూ ఫలానా సప్తమీ బుధవారం రోజున తెల్లవారగట్ట మూడు గంటలకల్లా రండి, మీ కోరిక నెరవేరుస్తాను. ఐతే, నేను పెట్టిన సుముహూర్తం ఒక్క లిప్త కూడా తప్పటానికి వీల్లేదు. ఈ విషయంలో నేను చాలా కచ్చితంగా వుంటా సుమండి” అని నిష్కర్షగా చెప్పాడు.

“అఁ దానికేముంది! వేళకు రావడ మనేది అదొక పెద్ద కష్టమా” అనుకుని, అవి “అలాగే వస్తాము” అనేకాయి.

ఆ బుధవారం రోజున తెల్లవారగట్ట
 మూడుగంటలకు కొంచెం ముందుగానే
 జిరాఫీ వెళ్లి మానవునివద్ద నిద్రించాడు.
 అతడు జపంలోనించి లేచి, "వచ్చారా!"
 అని పలికరించాడు. "అయ్యా! ఖడ్గ
 మృగం నన్ను "నువు వెళుతూ ఉండు.
 వెనకాలే వస్తానన్నది" అంటూ చెప్పింది
 జిరాఫీ. అప్పుడు మానవుడు విసుక్కుని,
 "సరే, నీవు ఇలారా. సమయమైంది.
 నేరుతెరువు" అన్నాడు. అది నేరుతెరువగా
 మానవుడు ఒక మూలిక వడవేసి కిమం
 డలువులోని మంత్రజలం పోశాడు. ఈ
 జలం గొంతుక దిగిదిగడంతోనే జిరాఫీకి
 దిగువ కాళ్ళూ, పైన మెడ పొడవుగా
 ఎదిగిపోయినై.

జిరాఫీ మానవునికి కృతజ్ఞత తెలు
 పుతూ "అయ్యా! నా నేస్తం మాట?..."
 అనేటంతలో మానవుడు "మాట తప్పిన
 వాళ్ళగతి ఇంతే," అంటూ మళ్ళీ మరి ఒక

వేరుముక్క తెచ్చి, జిరాఫీ నోట్లో వేస్తూ,
 "నీ నేస్తంకోసం అట్టేవుంచిన ఓషధికూడా
 నీకు వేస్తున్నాను. దీనివల్ల ఇప్పుడు నీలో
 కలిగిన మార్పు శాశ్వతంగా ఉండిపోతుంది
 వెళ్లు" అంటూ దానిని పంపివేశాడు.

జిరాఫీ కొత్తరూపంతో అడవుల్లోకి వెళ్లి
 పోయి, గడ్డి తినడం మానివేసి చెట్లపైన
 వుండే చిగురుటాకులు తుంపుకొని తిన
 జొచ్చింది. అది అలా తింటూవుండగా
 దాని నేస్తం ఖడ్గమృగం వచ్చి, చూచి
 ఆశ్చర్యపోయింది. అప్పుడు జిరాఫీ జరిగిన
 సంగతి అంతా చెప్పేసరికి, ఖడ్గమృగం
 అహంకారంతో, 'కాస్తవేళ దాటితే మాత్రం
 నాకోసం ఉండవద్దా? ఐనా, ఈ మానవుణ్ణి
 నమ్మ పనిలేదు. ఉండు వాడినేమి చేస్తానో!'
 అని మూర్ఖతతో మానవుని చంపటానికి
 కసిపూని, విరోధం తెచ్చుకుంది. మానవుని
 స్నేహం చేసిన జిరాఫీ మాత్రం నేటివరకూ
 పొడుగుమెడతోనే ఉండిపోయింది.

అమ్మ కావాలి...ఇ ఇ ఇ

“మహేశ్వర్” (మద్రాసు)

అడుతూ పాడుతూ, అలిగేడు బాబూ
అలిగితే అక్కయ్య అవరించింది !
అదరించిన అక్క బుజ్జగించింది,
బుజ్జగించినకొలది దుఃఖమొచ్చింది,
కోపమొచ్చిన అక్క బుగ్గ గిల్లింది
గుక్క తిప్పక బాబు బొబ్బలెట్టేడూ !

ఇంతలో నాన్నొచ్చి ఏమిటన్నాడూ
అక్క గిల్లిన బుగ్గ చూడుమన్నాడూ !
అక్కనొక కేకతో కూకలేసేడూ
నాన్న బుజ్జమెక్కేడు రత్నాలబాబూ,
బుడిబుడి దుఃఖాలు మొలకలుపెట్టేడూ
బుజ్జగించినకొద్ది ఏడుపెచ్చింది !

చీకాకుతో నాన్న చిర్రుమన్నాడూ
బిర్రబిగిసిన బాబు కెవ్వమన్నాడూ
ఇంతలో అమ్మొచ్చి అదరించింది
నవ్వుతూ నా బాబు ఏడ్పు మిగేడూ !

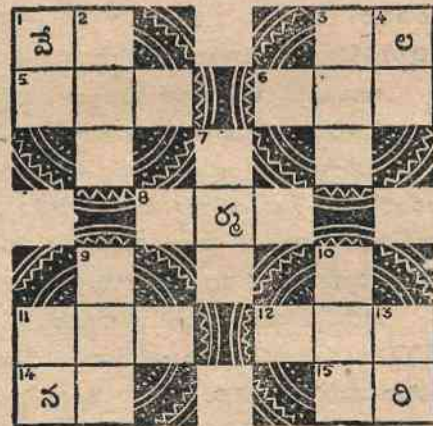
అమ్మ లాలింపులో అది యేమో తీపి
ఆశ్చర్యపడుతూను అక్క నిలుచింది !
తల్లి లాలింపులో ఇంపేమొగాని
తెల్లబోతూ నాన్న మెల్లగా జారె !

చందమామ

వజ్రీ
(భాషాభివృద్ధికి)

అడ్డము :

1. బ్రహ్మ	8. రహస్యము
3. చావడి	11. యమ డు
5. అదైర్యము	12. కొలను
6. కుమారై	14. క్రొత్త
15. ఏనుగు	

నిలువు :

1. కుక్క	7. తాబేలు
2. భూమి	9. ఒక పువ్వు
3. రౌతు	10. వినోదము
4. తీగ	11. అడవి
13. లక్ష్మము	

మదరాసులో మన సర్కారు

సర్కారు ఎక్కడవుంటే చందమామ అక్కడ వుంటున్నది!

చందమామ పాఠకులకు ఒక సంతోష వార్త!

కలకత్తా, బొంబాయి సగరాలలో దిగ్విజయ ప్రదర్శనలు జరిపిన మన సర్కారు ఇటీవల మద్రాసుకూడా వచ్చారు. ఇంగ్లండు, అమెరికా, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ మొదలైన ఖండాంతర ప్రజలనే ఆశ్చర్యపరచిన సర్కారు మదరాసు పొరుల్ని ముగ్ధుల జేశారంటే ఆశ్చర్యం ఏముంది? ఎందరో ఇంద్రజాలికులను చూచివున్న మదరాసు పౌరులు, “అందరినీ మించినవారు సర్కారు” అన్నారు.

సర్కారు ప్రదర్శనలలోని ప్రత్యేకతలు ఏమిటంటే—ప్రతి ట్రిక్కులోనూ ఒక క్రొత్తదనం, అవన్నీ అతినహజంగా వుండటం, అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనవిషయం చూచేవారికి బహు కష్టసాధ్యంగా కనుపించే ట్రిక్కు సైతం అతి సులభంగా, రెప్పపాటుకాలంలో చూడ ముచ్చటగా చేయగలగటం.

ముఖ్యంగా రెండు ట్రిక్కులు అద్భుతంగా వున్నాయి. మొదటిది: గొప్ప గొప్ప డాక్టర్ల సమక్షంలో, ఒక్క నెత్తురు బొట్టు అయినా క్రిందపడకుండా మనిషి నాలుకను కత్తిరించి తిరిగి అతికించటం. రెండవది: ప్రేక్షకులు ఏదీ వ్రాసినా తమ యక్స్-రే కళ్ళ శక్తితో ఇట్టే చెప్పకొవటం, ఎవరు ఎలాంటి పిచ్చిగీతగీసినా రెప్పపాటుకాలంలో దాన్ని ఒక చక్కటి బొమ్మగా మార్చివేయడమున్నూ.

ఇటువంటి ఆత్మద్యుత విద్యలు ప్రదర్శించి వుండటంవల్లనే మన సర్కారు “ప్రపంచ విఖ్యాత ఇంద్రజాలికులలో అగ్రగణ్యుడు” అని కీర్తించబడుతున్నారు.

మనకందరకూ అమితానందం కలిగించే వార్త మరొకటి వున్నది. మదరాసులో వారున్న ఈ వారంరోజులూ ఎక్కడవిన్నా సర్కారుపేరే! సర్కారుపేరు వినపడినచోటెల్లా ‘చందమామ’ పేరు వినపడుతూ వచ్చింది. సర్కారు తమ ప్రదర్శనల అన్నిటిలోనూ, ఒక్కసారి అయినా మరువకుండా, తమకు ప్రియమైన ‘చందమామ’ను ప్రేక్షకులకు పరిచయంచేస్తూవచ్చారు.

వారు ఒకనాడు ఎంతో ఆప్యాయతతో మా అఫీసుకుకూడా వచ్చారు. ఆ సందర్భంలో, “ఏదైనా క్రొత్త ట్రిక్కు మా అఫీసువారికి చేసేచూపాలి” అని కోరాము. “తప్పకుండా చూపుతాను” అంటూ వారు ఒక త్రాడు తెచ్చున్నారు. తెచ్చియిచ్చాము. ఆ త్రాడును రెండు ముక్కలుగా కొయ్య మన్నారు. కొశాము. రెండుముక్కలూ ఒకరి గుప్పెటలో పెట్టి మూశారు. ఆ వెంటనే గుప్పెట తెరవ మన్నారు. ఏమి ఆశ్చర్యం! రెండుముక్కలూ అతుక్కుపోవటమేగాక కత్తిరించిన ఆనవాలుకూడా కనుపించలేదు. ఈ ట్రిక్కు చేస్తున్నప్పుడు మా అఫీసులో అందరమూ సర్కారు చుట్టూనే వున్నాము.

దీనిరహస్యం చెప్పమని కోరగా, “ఈ ట్రిక్కుకాదు. ఇలాంటివి మరెన్నో చిత్రమైన ట్రిక్కులు ముందుముందు నేర్చుతాను. ‘చందమామ’కూ ‘నాకూ’ మధ్యని రహస్యమేమిటి? నేనూ చందమామ కుటుంబంలోవాడినేకాని పరాయివాడిని కానుగదా?” అన్నారు.

‘చందమామ’ అంటే సర్కారుకున్న ప్రేమా, అభిమానమూ అటువంటివి. ఇదే సందర్భంలో వారు మా పాఠకులకు యిచ్చిన ‘సందేశం’ ప్రక్కపేజీలో యథాతథంగా ముద్రిస్తున్నాము.

***** చందమామ *****

My dear reader-friends of 'chandamama'.

So long I wrote my tricks explaining its secrets through our own Chandamama. During my visit to Madras, I had the pleasure of personally seeing each and every department of this magazine. It is a gigantic organisation where they are scientifically working heart & soul for catering the best offerings to the readers of Chandamama.

I have been fully impressed by their sincere services. I have promised to give my best thanks to you all the readers of Chandamama. Because Chandamama is OUR OWN magazine

D. C. S. Carter
 Magician

15TH March '51

Magician

‘ప్రియమైన నా ‘చందమామ’ పాఠకులకు :—

ఇంతకాలంగా నా బ్రతుక్కులలోని రహస్యాలను మన 'చందమామ'ద్వారా వెల్లడిస్తూవచ్చాను. నా మదరాసు పర్యటనలో 'చందమామ' ఆఫీసుకి వెళ్లి ప్రతిభాఖనూ పరీక్షించే భాగ్యం నాకు లభించింది. అది ఒక బ్రహ్మాండమైన సంస్థ. ఒక చక్కటి విధానంలో, అమూల్యమైన విషయాలను చదువరులకు అందజేయటానికి అక్కడి ప్రతిఒక్కరూ తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగిస్తున్నారు.

హృదయమిచ్చిన వారిసేవ నాకు అమితానందం కలుగ జేసింది. చందమామ 'మన ప్రతిక'. 'చందమామ' ద్వారా ఇంకా ఎన్నో మంచి మంచి ట్రిక్కులను అందజేస్తానని మాట యిచ్చాను.

15 మార్చి '51 }

పి. సి. సర్కార్
మెజిస్ట్రేట్

రోకంటి పాటలు

పడ్లు దంచంగానె వచ్చె చుట్టమ్మ
పొమ్మన్న పొడాయె వరికూటివావి
వరికూటివావికి వంకాయ వండి
వంకాయ నే తిడు వార్ని పొమ్మందు.

ఆడదీ పుట్టింది ఆబల పుట్టింది
దణ్ణెల కోకలకు దైత పుట్టింది
మొగవాడు పుట్టాడు మొగ్గ పుట్టాడు
ధనము పెట్టెలకెల్ల దాత కలిగాడు.

కొడుకు పుట్టాడంటె కొండలెక్కుదరు
కోడలొచ్చిందంటె రచ్చకెక్కుదురు
పండగొచ్చిందంటె తిండికి ప్రేమ
అల్లుడొచ్చాడంటె అత్తకూ ప్రేమ.

అందలము కోరింది కుందనపు కుచ్చు
అతి భోగి కోరాడు అత్తవారిల్లు
పల్లకి కోరింది పచ్చన్ని కుచ్చు
పరదేశి కోరాడు వంచటరుగుల్లు.

ఆకలిపలె మంట లోకాన లేదు.
తల్లిపలె బంధువులు ధరణిలో లేరు

వియ్యాలవారింట విందు భోంచేసి
చెంబెత్తి చెయిగడుగ శక్తి లేదమ్మ.

ఏవూరు చూచినా మావూరు గాదు
ఏవార్ని చూచినా మావాళ్లు గారు
ఏమిరా నాయన్న ననుజూడ రావు
ఏను నిను జూడొస్తే ఏమి తేగలను ?

గంపల్ల చక్కిలాల్ దుంప కురివేరు
మూటల్ల అరిసెలూ మొగ్గల్ల రవిక
ఎక్కేది అందలము ఏలేది భూమి
ఎడలేదు చెల్లెలా నినుజూడ రాను !

సవతి వచ్చిందంటె సంతోషపడితి
నా సవతి గాదమ్మ, నాగుల్లచవితి
చూడవే సుబ్బమ్మ కోడలొచ్చింది
అందాలు చిందేటి అతివ చక్కనిది.

ఆడబిడ్డ పేరెట్టి యేమనీ పిలుతు ?
అప్పుక్క, బొప్పుక్క రావె తిప్పుక్క !
ఇద యేమి వింతమ్మ యీవూరిలోన ?
అత్తెల్లి కోడలికి యెత్తె చేతుల్లు !

[సేకరణ : అడుసుమల్లి సరస్వతీదేవి, ముదినేపల్లి]

“ఎందుకో తెలుసా?”

“జిరాఫీ మెడ పొడగా ఉంటుంది ఎందుకో తెలుసా?” అన్నదానిని గురించి ఆర్. పార్థసారథి, జయపురం పంపిన కథ బహుమతి పొందింది. యితనికి ఒక చక్కని ఫౌంటెన్ కలం పంపుతున్నాం.

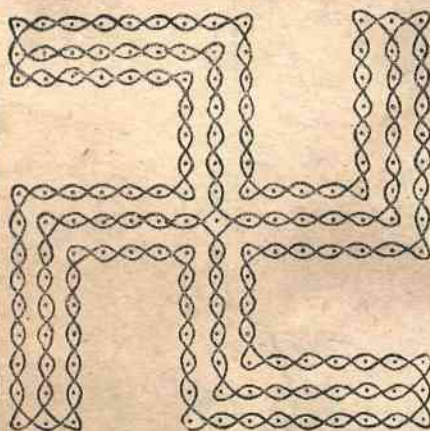
వచ్చే నెల (మే '51) కు “కప్పలు ‘బెక బెక’ లాడుతై” ఎందుకో తెలుసా?

అనే విషయాన్ని గురించి మీరు తెలుసుకుని ఒక చక్కటి కథ వ్రాసి పంపండి. రెండు పేజీలకు మించకుండా వుండాలి. కథలు ఏప్రిల్ 15-వ తేదీలోగా మాకు చేరేట్టు ఉక్రింది అడ్రసుకు పంపండి.

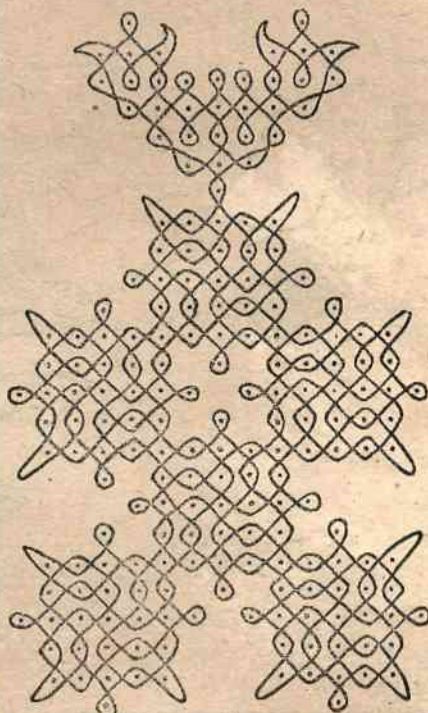
“కథల తాతయ్య”

చందమామ ఆఫీసు

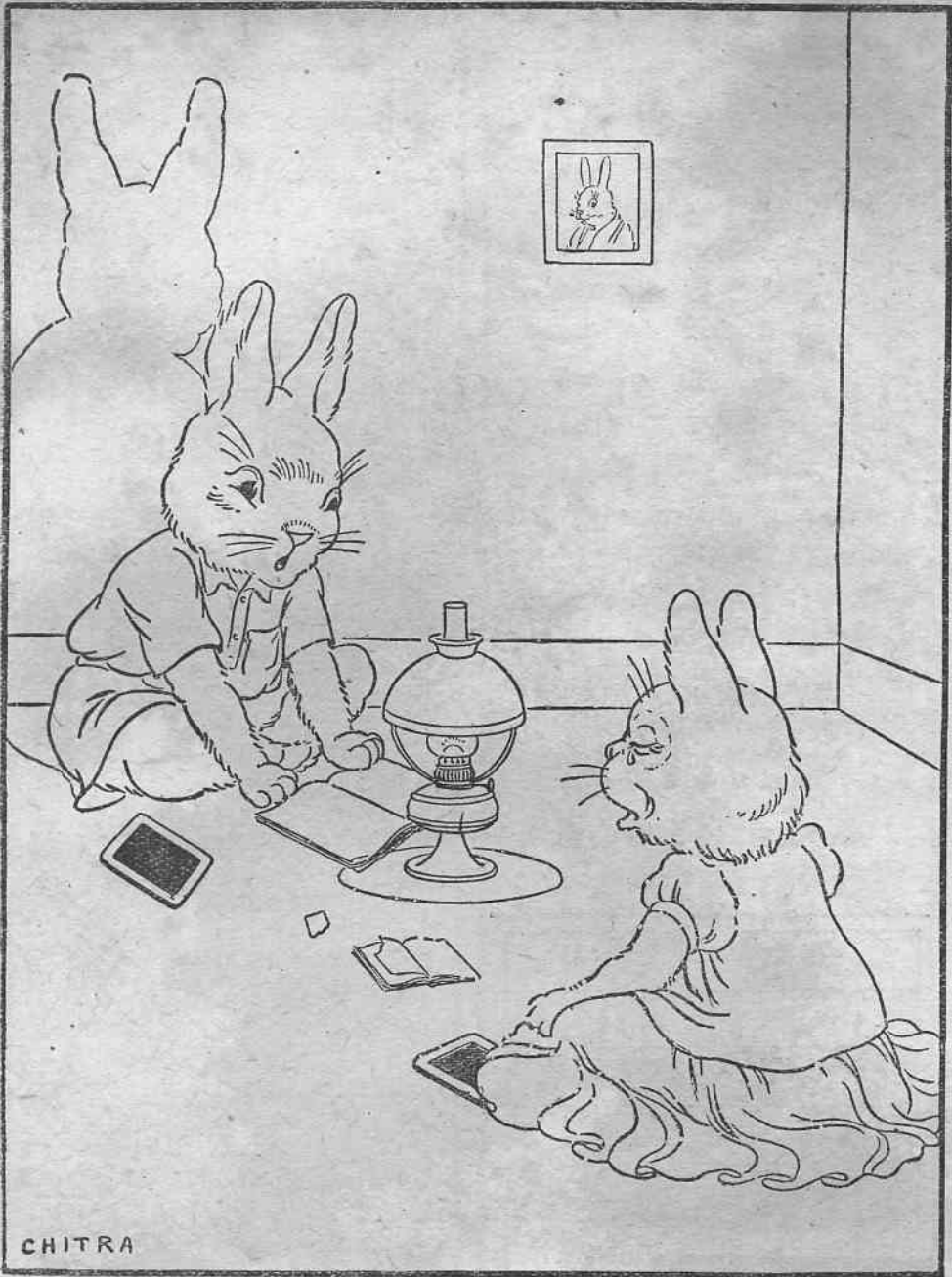
పోస్టుబాక్సు 1686, మదరాసు-1

కె. భాగ్యలక్ష్మి, బెంగుళూరు

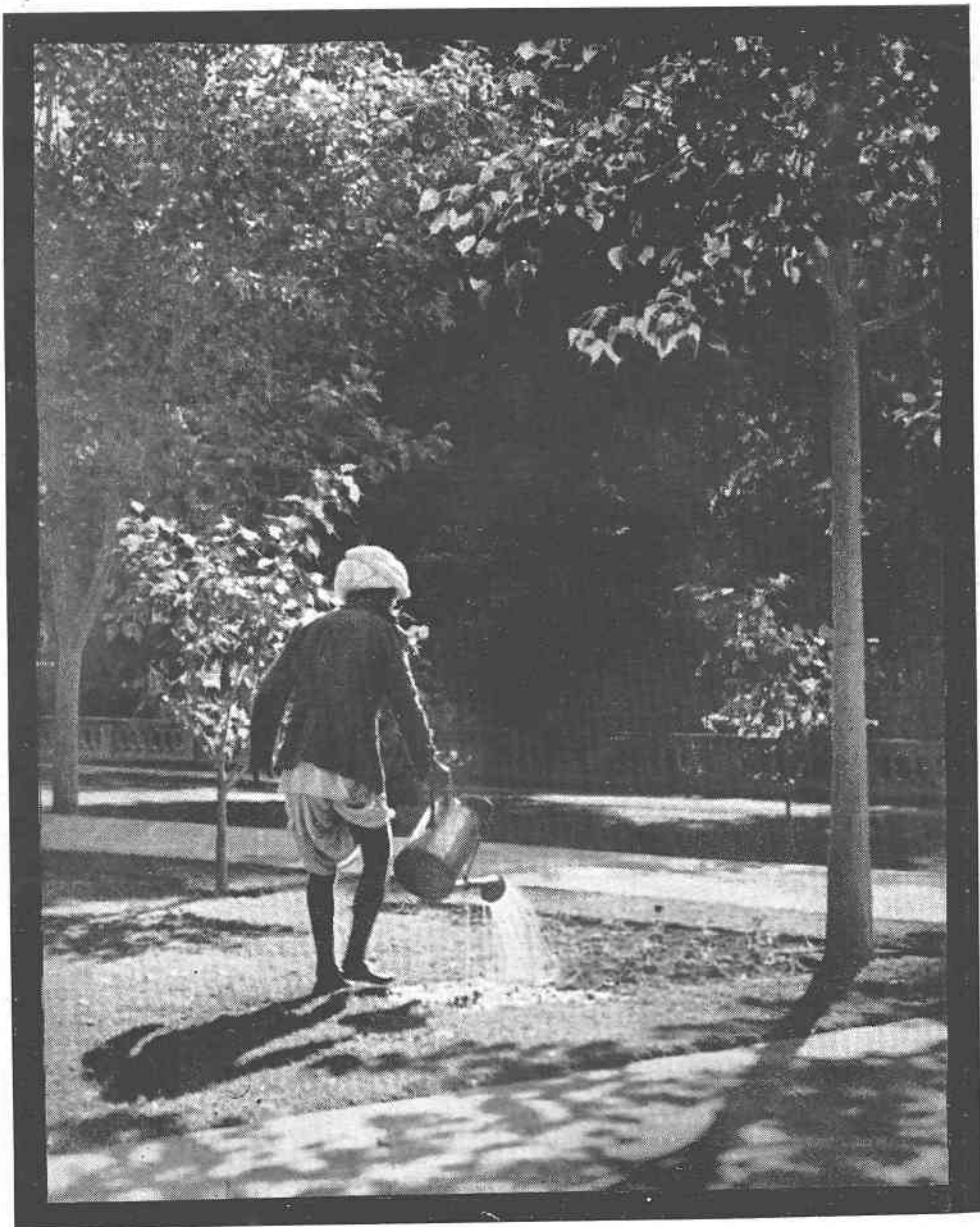
టి. సాభాగ్య, మైసూరు

CHITRA

ఈ బొమ్మకి రంగులు వెయ్యండి. మీరు రంగులువేసిన బొమ్మని పచ్చేనెల (మే)
చందమామ అట్టమీది బొమ్మతో పోల్చుకోండి.

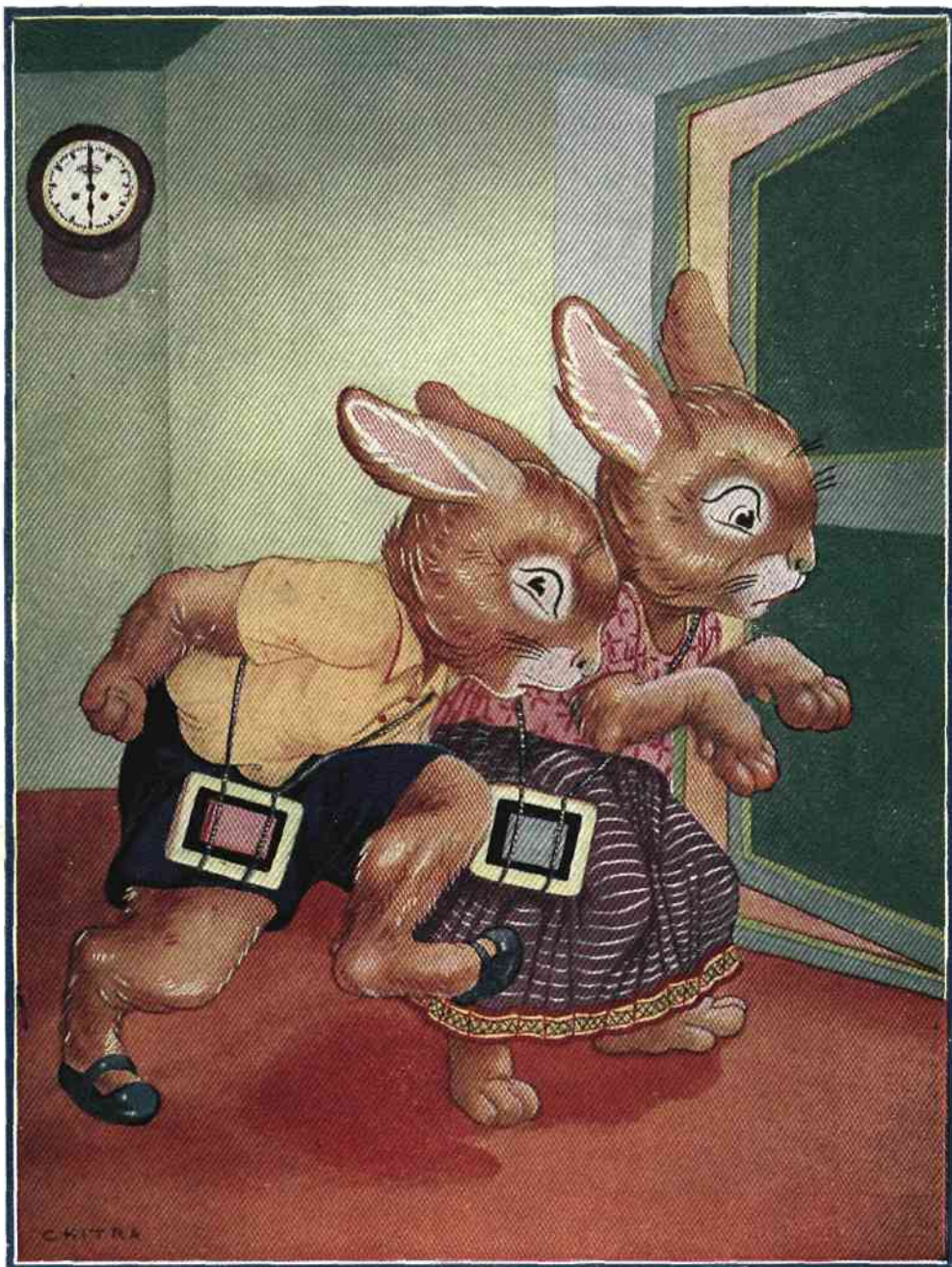
Controlling Editor : SRI CHAKRAPANI.
Printed and Published by B. NAGI REDDI at the B. N. K. Press, Madras.

Chandamama, April '51

తో ట మా లి

Photo by A. L. Syed

'ఎవరు లోపల?...పంతులు కాదుకద!...'